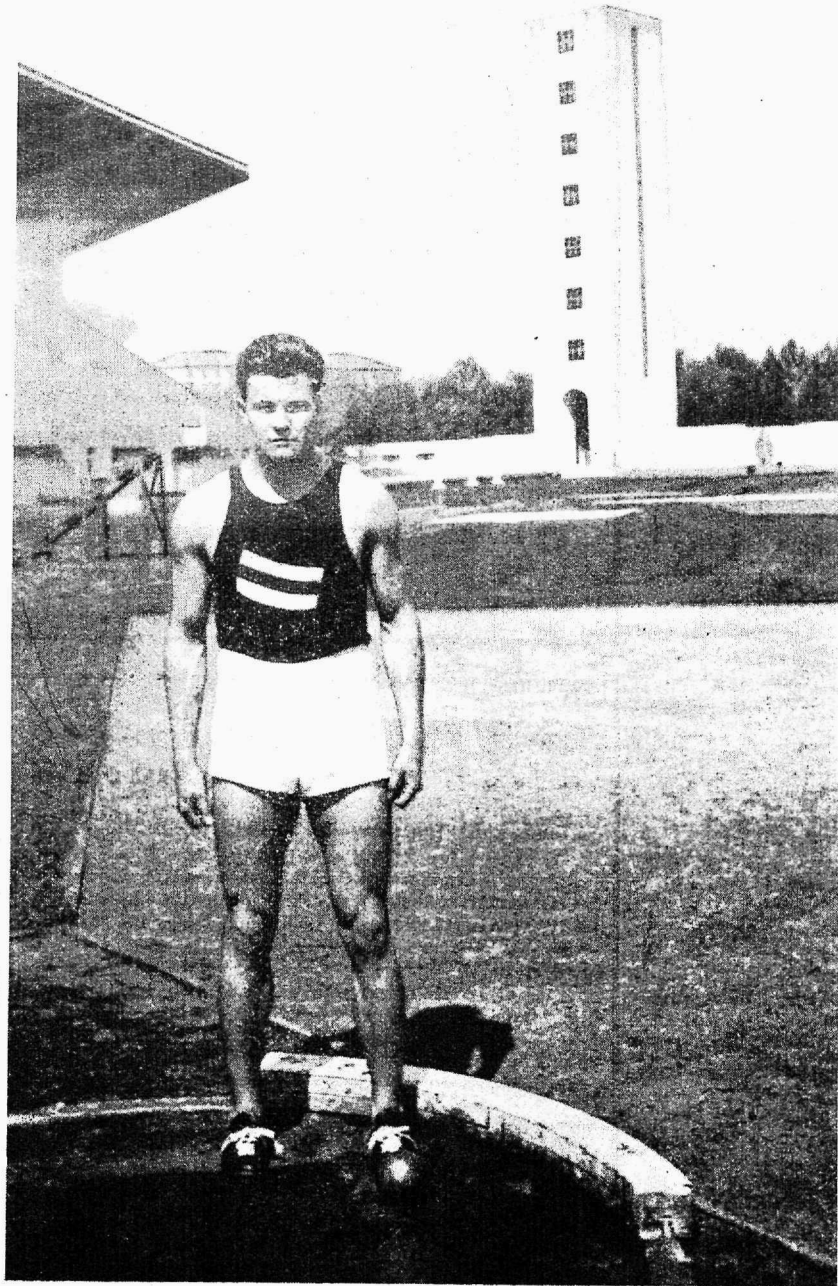

EESTI

25

PORDILEHT

NR. 9

SEPTEMBER

1934

Sportlased!

Kõige paremini ostate oma riidekaubad

RIIETURITE
ÜHISKAUBAMAJA

TALLINN, SUUR KARJA TÄN. 19. TELEFON 455-77

Omame[®] suurima valiku kodumaa ja inglise ülikonna-,
palitu- ja mantliriietest, igasuguses värvis ja mustris.

RIIETURITE ÜHISKAUBAMAJA

GERD NEGGO

tanisu- ja liikumisstuudio

Pikk 30. Telefon 462-83.

Kõnetunnid iga päev 1/211—1/212 ja 1/26—7, peale
laup. ja pühap.

Õpilasi võetakse vastu:

Tantsrühmisse (kehatehnika, ballett, kompositsioon).

Liikumisrühmisse (kehatehnika algajale ja edasi-
jõudnuile).

Lasterühmisse. Meesvõimlemisrühm.

Õppetöö algus 10. septembril.

Õpilastel kasutada 2 suurt saali, soe ja külm dusch.

Saal üüritakse ka tundide viisi välja.

CHRYSLER } sõidu- ja veo-
MORRIS } autod.

B. M. W. sõiduaudod ja mootor-
raffad.

CASTROL mootori õlid.

Ainuesindaja Eestis:

JOACHIM CHRISTN KOCH

Tallinn, Vene tän. 14.

Tel. 434-67, 465-32.

FEISCHNER — üle linna kõlab

E i see koht reklaami vaja.

I kka õla kõrval õla

S iin koos küllastajaid sajad.

C

H innad väiksed, kõrged sordid.

N õnda maitsvad koogid, tordid,

E t kes siin saab suhu pala,

R õõm end selle hinge valab.

EESTI SPORDILEHT

SPORTTEADUSLIK KUUKIRI

TOIMETUS: TALLINN, MÜÜRIVAHE 16-33.
TOIMETAJA: OSKAR LÖVI.
TOIMKOND: MAG. A. GRÜNBERG,
DR. E. KIRSCHENBERG, A. KLEINBERG,
T. MURU ja L. TÕNSON.

15. AASTAKÄIK

ILMUB IGA KUU
20. PÄEVAL

TALITUS: TALLINN, MÜÜRIVAHE 16-33
TALITUS ON AVATUD IGAPÄEV KL. 2-4.
TELEFON 444-28.

KUULUTUSI VÕTAVAD VASTU: talitus,
Müürivahe 16-33, tel. 444-28; A. Hahn, tel. 440-98
ja ajakirjanduse kontorid.

TELLIMISHIND: aastaks 3 krooni, 1/2 a. 1 kr. 50 snt., 1/4 a. 75 snt. KUULUTUSTE HIND: välimine kaas ja tekstis: 1/1 lhk. Kr. 50.—
Välismaale aastaks 4 krooni, 1/2 a. 2 krooni, 1/4 a. 1 kroon. 1/2 lhk. Kr. 25.—, 1/4 lhk. Kr. 12.50; sisemised 1/1 lhk. Kr. 40.—
Üksiknumber 25 senti. 1/2 lhk. Kr. 20.—, 1/4 lhk. Kr. 10.—

TELLIMISTE VASTUVÕTMINE talituses, kõigis postkontorites ja ajakirjanduse kontorites.

Nr. 9

20. SEPTEMBER

1934

Eesti lipp

võidumastis!

Eesti esimese euroopameistri-tiitli saavutamise tähistamine Torinos. „Peasüüdlane“ selles — EUROOPA-MEISTER ARNOLD VIIDING—on toodud kaanepildil. Kõik käesoleva numbri Torino-fotod on A. Viidingu töö

INGLASED JA SPORT

Inglased pole kujundanud spordi, vaid sport kujundas Inglismaa

SUUR EESKUJU EESTLASTELE

Inglase tundmaõppimiseks peab eeskätt tundma sporti. Nüüd on tihedas seoses on inglased ja sport. Seejuures öeldakse, et kuigi Inglismaa on spordi hällimaa, pole inglased spordi leiutanud, vaid nad on leidnud endid selle sees. Ja edasi: inglased pole kujundanud spordi, küll aga sport on kujundanud tänapäeva Inglismaa. Sport ei ole inglasele kõrvalnähteks, vaid inglase iseloomuline onadus. Sellest on ka arusaadav, miks see külm ja ükskõikne rahvas nii fanaatiliselt suhtub spordisse. Teatud spordisüüdmused on inglasele koguni rahvuspihadeks, nagu näiteks karikafinaal, Wimbledon, Oxford-Cambridge'i sõudevõistlus jne.

Kõige juures on teatud spordiala kvaliteet inglasele vähe tähtis. Parim näide selle kohta on *cricket*. See on väga igav mäng. On räägitud sellest paljude inglaste jaoks ja nad kõik peavad *cricket*it igavaks mänguks. Noormees lööb kuidagi käega, vanem härra raputab nõusolevalt pead ja mõni 19-aastane Mary läheb ruttu üle teisele kõneainele. Keegi 50-aastane *mistriss*, kes iga tennismatschi jälgib raadiost, luusub, et ta ei saavat kuidagi aru, mis on inglastele *cricket*is väimustuse põhjuseks. Kuid ta üksnes räägib nii, sest vaevalt satub ta kätte õhtune ajaleht, kui ta otsib üles *cricket*i lehekülje: „Muidugi on jälle austraallased võitnud.“ Tuhanded ja tuhanded jälgisid Inglise-Austraalia *cricket*i-matschi. Nad tundsid seejuures suurt igavust, kuid ära nad ka ei läinud. *Cricket* on inglasele lihtsalt traditsioon. *Cricket* võib olla igav, kuid ta on sport. Ja kui nii, siis on ta siht ja otsustarve ühtlasi.

Need suurend massid, kes jälgivad Wimbledon'i tennisvõistlusi, ei tule sinna nüpalju atraktsiooni pärast. Nad ei ilmu ainult selle pärast, et täna mängivad need ja need kuulsused. Mõistetavalt tõmbab inglasi väga, et täna mängib Perry Crawfordi vastu, kuid Wimbledonis oleks pealtvaatajaid sellegi matschita palju. All England-Championships — see on magneet juba endast ja see väärleb kas või tundide-kaupa põletava päikese käes päasmete-sabas seismist. Wimbledonis viibida on lihtsalt harjumus.

Kuid iga harjumusel on teise harjumuse ees eesõigus. Toome meile vast kurioosumina näiva näite. Kõik teavad, et kella 1/25 paiku on inglastel harjumuseks teejoomine. Olgu sel kellaajal ükskõik kui tähtsad matschid, kuid Wimbledon tühjeneb kohutavalt. Kõik lähevad *five o'clock*ile. Mitte-inglased võivad täie õigusega öelda, et teed saab alati juua, kuid mõni suur tennisematsch ei kordu nüüpea. Kuid inglasele on harjumus tugevam kui kõige vägevam sensatsioon.

Kui meie viibiksime Wimbledonis, siis jälgiksime meie seal eeskätt kõige tähtsamaid matsche. Kuid inglase ei hakka juba sellepärast vaeva nägema. Centre-Court'is, s. t. peaväljakul, võib argneda gigantne matsch, kuid kui triigimine sinna on liig suur, siis inglane läheb rahulikult teisele väljakule. Siin hingab ta värsket õhku ja laseb end päikesest paistada. Tema ees peetakse teisejärgulist matschi, kuid see on ju ka tennis ja iga tennisematschi puhul võib midagi meeldivat näha.

Tekib küsimus: miks üldse inglane sõidab Wimbledonis? Kas sellepärast, et näha Perryt Crawfordi

vastu? Sugugi mitte. Vaid: Wimbledonis viibimine on harjumus ja traditsioon.

Laseme Wimbledonis vihma sadada. Matschid katkestatakse. Keegi ei protesteer. Oodetakse tundi, teine. Ainult vähesed sõidavad koju. Enamus püsib kohal, sest võib ju juhtuda, et vihm lakkab ja vast saab veel paari matschi näha. Ja selle paari matschi pärast kannatatakse rahulikult. Kas tähendab see distsipliini? See tähendab veel rohkemat, nimelt huumorit! Sest ainult suure sisemise huumoriga inimene võib tundide viisi rahulikult kannatada. Peab oskama naeratada, et jagu saada igavatest ootustundidest. Ja kui lõpuks teatakse: „No more play today!“ („Täna ei ole enam mängu!“), siis läheb inglase rahulikult koju: „Kahju, paari matschi oleksin veel vaadanud.“

Oxford — Cambridge. Kogu maailm teab seda kahe ülikooli vahelist pikamaa-sõudevõistlust. Maailmas leidub palju meeskondi, kes Oxfordi ja Cambridge'i kaheksat lööks mitme paadipikkusega. Kuid inglastele pole kvaliteet nii tähtis. Sajaduhanded jälgivad seda sõudevõistlust. Sillad ja kaldad on täis inimesi. Nad näevad vaid murdosa võistlusest, kuid nad on rahul. Kaks paati libiseb mööda. Üks neist juhib. Varsti on mõlemad kadunud. Teesti huvitav on mõistetavalt finisch, lõputulemus. Seda saab teada alles ajalehest või mõnelt sõbralt, kelle vaatlemiskoht lõpusihi lähedal.

Et mõlemad sõudemeeskonnad iga aasta kihutavad, see on jällegi üks traditsioon. 50 aastat on see nii olnud ja nii kestab ta ka edasi. Oxford-Cambridge on rahvuspiha. Iga inglase kannab sel päeval kas tume- või helesiniseid värve. Millegi pärast on Oxfordile rohkem sümpatiseeritud. Võib-olla kõlab see nimi meeldivamana, võib-olla on tumesinine ilusam helesinisest. Kuid tõsiasi on, Oxfordile võiduhikajaid on rohkem. Võib-olla on ka see traditsioon?!

Oleme tulnud veidi lähemale inglase mõistmisele. Inglise rajab oma elu ise, kasutades päritud kogemusi ja harjumusi. Ta teeb seda kogu energiaga, sageli isegi brutaalselt. Selle kõrval tahab ta mängida, et lohutust leida igapäiste murede vastu, et olla jälle laps. Sarnane laps, kes mängib seadmata küsimust, miks ta mängib ja millisel otstarbel. Ta rõõmustab kõige suuremategi lolluste üle. Oma sümpaatiatele tunneb ta instinktiivselt kaasa. Tavaliselt tõsine britlane on spordis jälle lapseks muutunud.

Sümpaatia kaldumine Oxfordile teatud inglase juures on olnud täieline juhus, sest tegelikult ei pruugi Oxford temasse palju. Võib-olla on ta onupoeg koguni Cambridge'i üliõpilane? Olgu. Sellel pole tähtsust. Favoriidiks on Oxford ja cambridge'lased on üksnes pahad poisid. Oxford on see armastatu, kellele süda kingitud. Talle peab olema truu. Sümpatiseerimine kellelegi spordis võib olla sama ebaloogiline kui tavalises elus. Pettumused ja kannatused spordis sarnanevad samadele tavalises elus. Lohutuse ja lahutuse leidmiseks elu argipäevlikkusest tuleb muutuda uuesti lapseks. Mängus ja spordis muutub iga inimene lapseks.

Ka Inglismaal on hästi- ja halvastikasvatatud sportlasi. Enamik on siiski gentlemanlik. Eelkõige peab

austama seadust. See on inglasedel sisse sündinud. Kui kuningapaar ilmub võistlustele, siis on suur pidupäev. Kelle istekoht on võimalikult lähedal kuningalooshile, see tunneb end ülionnelikuna. Mida räägib Georges? Kas Mary (s. t. kuninganna) ka seekord nii sõbralikult naeratab Jean Borotrale, nagu vüimati? Kuninganna naeratab ja koos temaga naeratab kogu Inglismaa. Kuid... naeratatud oleks ka ilma kuninganna eeskujuta.

Seaduse austamine nõuab suurt fairnessi. Vahekohtunik väärrib suurt austust. Väärotsuste kohta võib olla isiklike arvamisi, kuid sellepärast ei tohi veel lärmata ja karjuda. Löödud vastasele ei tohi kõrgilt vaadata. Ka temale tuleb kaasa tunda. Võitja peab seda taktiliselt arvestama.

Sarnane on inglase sportlikult kokkuvõetuna. Ja nii on ta ka muus elus. Sest, kordame veel kord, inglased ei leitanud spordi, vaid sport on inglase karakterne omadus. Nii on ta olnud ja nii on ta edasi. Sellele tugeneb ka elu. Kõva ja morn on elu: võitlust peab olema, kuid seda peab juhtima konsekventselt. See selgitab ka Englise asumaade-politikat. Kui juba võideldakse, siis võidule. Kuid võitja peab olema suuremeelne ja kaasa tundma kaotajale. Ja kui kaotatakse, siis peab ka seda taluma, nagu Inglismaa omal ajal talus USA vabanemise enda küllust.

Cricket on igav. Oxford-Cambridge on suurema tähtsusetu. Wimbledon on peamiselt traditsioon. Karikafinaal on juhuse mäng. Olgu. Kuid kõik on sport ning seega eesmärk. Ta on traditsioon ja ühtlasi eesmärk. Kvaliteet pole tähtis. Ka loogika ei mängi suurt osa. Lubage meid mängida lastena.

Ei ole suuri väärtusi, ei ole väikesi väärtusi, vaid kõik on väärtused.

Saagem inglaseks, kui tahame olla eestlased. Saagem sportlasteks, kui tahame olla inglased. Saagem eeskätt sportlasteks, kui tahame olla väärtusega eestlased. Uus generatsioon on sportlased.

O.-Ü. „ESTO“

TALLINN,

PIKK TÄN. 47,

TEL. 444-22.

KÕIK SPORDITARBED

täielises valikus soodsate hindadega.

10 PARIMAT TENNISES

Mehed:

1. Lasn, K.
2. Pukk, H.
3. Rosenblatt, H.
- 4.—5. Meier, E.
Tomberg, G.
- 6.—7. Hiip, E.
Paulson, J.
8. Niemann, G.
9. . . .
10. . . .

Naised:

1. Nõmmik, V.
2. Hesse, J.
3. Bagh, E.
4. Rootsman, L.
5. Paulson, A.
6. Feldhuhn, E.
7. Lieberecht, L.
8. Bagh, A.
9. Kerge, N.
10. Lorens, H.

Tennise hooaeg on möödumas, suuremad võistlused läbi ja nüüd võime heita pilku iga üksiku mängija hooaja saavutustele ja järeltuleva Eesti edetabeli järjestamiseks. Ootamatuid imesid tennises ei juhtu nii kergesti. Üks aasta uute, tundmatute tähtede esilekerkimiseks on liig lühike aeg. Selle aja vältel võivad toimuda vaid vähemad muudatused: kas keegi loobub või langeb, keegi teine paraneb natuke vormis, kolmas trügib paar kohta ettepoole jne. Kokku võttes peame ikka leppima peagu samade mängijatega, kes meie tennisist on esindanud juba rea aastaid.

Esimesele kohale jääb tänava ilma ühegi kaotusega mitmekordne meister K. Lasn, kelle vormist möödunud hooajal just kiitvalt kõnelda ei saa. Järgmiseks juba mitmendat aastat on H. Pukk. Need kaks parimat (Davis-cupi mängijad) omavahel möödunud hooaja võistlustel kokku ei puutunud. Kolmandale kohale tuleb uue mehe n H. Rosenblatt, kelle vormi tõus on suhteliselt kõige enam silmatorkav. Möödunud aasta kolmas, A. Kleinberg, pole peagu võistelnud, mille tõttu tema kvalifitseerimine on raske ja mees on välja jäetud edetabelist, kuigi teda peaks hindama vast H. Rosenblatti, E. Meieri ja G. Tombergi järgmiseks.

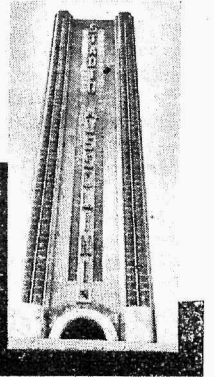
Neljanda ja viienda koha jagavad E. Meier ja G. Tomberg, kellest Tomberg oli läinud aastal koos J. Paulsoniga samal kohal, Meier aga üks koht allpool. Kuuendale ja seitsmendale kohale pretendeerivad vanema generatsiooni esindajad E. Hiip ja J. Paulson. Kaheksandale kohale pääseb G. Niemann, kes möödunud hooajal on teinud tublisid edusamme. Ülejäänud kaks kohta kümme parima hulgas jätaaksin meelde lahtiseks, sest kümnet parimat pean ikkagi teataval määral klassimängijaks. Üheksandale ja kümnendale kohale puuduvad aga praegusel momendil eelmistele võimetelt lähedased reketikäsitajad. Usun, et nende vabade kohtade täitmine tekitab lüüdulegi raskusi. P. Haas on täiesti loobunud, E. Lohk võrdlemisi tagasi tõmbunud ja nüüd on uudisena loobumas A. Kleinberg. Kuna noortest peagu ainustki järeltulijat ette näha pole (välja arvatud mõned Saksa klubi noored), tuleb pidada meie tennise tulevikku võrdlemisi tumedaks. Veel paari mängija errumine ja meie ei saaks enam meeskonda Soomegi vastu.

Naistest tuleks jätta läinud aasta esimene pr. V. Nõmmik ka käesoleval aastal samale kohale, kuigi ta pole kokku puutunud pr. Hessega, kes kogu möödunud hooaja viibis välismaal. Teine oleks pr. J. Hesse ja kolmas pr. E. Bagh. Järgmistele kohtadele on pretendentide palju, kes võimetelt peagu võrdsed. Esimese kolme mänguklassist on nad siiski tublisti äärel. Arvan, et järjestus võiks olla järgmine: H. Rootsman, A. Paulson, E. Feldhuhn, L. Lieberecht, A. Bagh, N. Kerge, H. Lorens. Olgu tähendatud, et veel rida naisi väärriks kümme esimese hulka võtmist. Näiteks N. Deutsch, V. Venger, H. Möllerson, H. Riet, Kerman. Järeltulevate noorte naismängijate suhtes on olukord aga veel kurvem kui meeste suhtes. Meie noored tütarlapsed ei pääse ligi tennisele.

G. Tomberg.

Medalid MUSSOLINI STAADIONILT

Toomas Kivi

Torinos esines Eesti tõusev sugu. Ükski nendest seitsmest ei ole varemalt olümpiamängudele pääsenud ja nüüdsed Euroopa esivõistlused olid kõigile nendele esimesteks kõige suuremateks võistlusteks. Tuleproovi Torinos kõik 7 meest sooritasid tublilt. Veel suurem tuleproov ootab neid mehi ees 1936. a. Berliinis. Võib kaunis tõenäolise kindlusega öelda, et nende seitsme seas on mehi, kellel Eestit tuleb edustada mitte üksnes 1936. a., vaid ka 1940. a. mängudel. Meie varemgaesed hiilgemehed on ikka suutnud esineda kahe olümpiaadi kestes.

Eestlased, nagu öeldud, olid kanged mehed Torinos. Kokkuvõte:

- A. Viiding — Euroopa esimene kuulitõukes ja viies kettaheites,
- G. Sule — Euroopa kolmas odaviskes,
- E. Ärman — Euroopa seitsmes teivashüppes,
- K. Annamaa — Euroopa seitsmes vasaraheites,
- N. Küttis — Euroopa seitsmes kaugushüppes,
- A. Jürlau — Euroopa kaheksas 1500 m-is ja
- E. Prööm — Euroopa kaheksas 5000 m-is.

Seega iga eestlane Euroopa esimese kümne seas.

Kuid Eesti oleks võinud Torinos veelgi rohkem punkte noppida. Peale kolmikhüppe (Küttis) ja kõrgushüppe (Schmidt) oleks Eesti võinud kohtasid omada käimises (kui meil seda ala natukenegi harrastataks), kettaheites (Erikson või Feldman) ja — 4×100 ning 4×400 m teatejooksudes... Mõlemas teatejooksus oleks meil viies koht kindel olnud, sest et teatejooksudes võistles ainult 4 meeskonda.

Nalja tehes saigi kõneldud, et 4×100 m-is paneme välja Ärmani, Sule, Viidingu ja Annamaa. Nende meeste sprindimedalitele jäi ületamatu raskusena ette see, et meeskonda ei olnud teatejooksude alal üles antud.

Võistluste käik oli järgmine:

100 m-is oli üles antud 20 meest, osa võttis 15. Joosti neljas eeljooksus. Igast eeljooksust 3 esimest pääses poolfinaali, kummaski poolfinaalist kolm parimat finaali.

1. eeljooks: 1. Haenni, Schveits, 11,1; 2. Bauer, Jugoslaavia; 3. Borchmeyer, Saksa. Eeljooksudest oli teine ainukeseks, millest võttis osa täisarv võistlejaid, s. o. viis. Selles eeljooksus oli ka Kivitis, Läti. 2. eeljooksu tagajärjed: 1. Berger, Hollandi, 10,6; 2. Jud, Schveits; 3. Mariani, Itaalia; 4. Dondelinger, Prantsuse; 5. Kivitis, Läti. Kõik neli esimest olid klass paremad Kivitisest. Ta jäi Bergerist maha 7 meetrit! 3. eeljooks: 1. Hornberger, Saksa, 11,1; Di Blas, Itaalia; 3. Bergman, Tšehhoslovakkia; 4. Porta, Portugal. 4. eeljooksus noor ungarlane Sir väga ilmekalt tõestas, et sprinteriks olakse sündinud. Jookseb loomuliku kergusega, oma jooksustiililt olles kaugel eemal sakslasest Borchmeyerist, kelle jooks sarnaneb nagu kõige raskemale tööle. Sir jooksu ajal kohendas oma pükse, kuid sellele vaatamata tuli ta ajaks 11,0. Teine Osendarp, Hollandi, kolmas Paul, Prantsuse.

Poolfinaalid — 1. poolfinaal: 1. Sir, Ungari, 10,6; 2. Borchmeyer, Saksa, 10,8; 3. Osendarp, Hollandi; 4. Mariani, Itaalia; 5. Jud, Schveits; 6. Bergman, Tšehhoslovakkia. — 2. poolfinaal: 1. Berger, Hollandi, 10,7; 2. Haenni, Schveits, 10,8; 3. Hornberger, Saksa; 4. Bauer, Jugoslaavia; 5. Di Blas, Itaalia; 6. Paul, Prantsuse.

Finaal: 1. Christiaan Berger, Hollandi, 10,6, Euroopa meister; 2. Borchmeyer, Saksa, 10,7; 3. Sir, Ungari; 4. Haenni, Schveitsi; 5. Osendarp, Hollandi; 6. Hornberger, Saksa.

Alul kuulutati võitjaks mitte Berger, vaid saksl. Borchmeyer. See kutsus publikus esile määratu protesti, kuna selgesti oli nähtud, et Borchmeyer saabus finiši poole meetri ümber maa Bergerist. Publik vilistas ja karjus hulk aega. Kohtunike otsus muudeti Bergeri heaks alles järgmisel päeval, pärast seda, kui öösel oli ilmutatud Kirby aparaadiga tehtud fotoelektriline ülesvõte, mis vastuvaidlematu selgusega tõestas, et mitte Borchmeyer, vaid Berger tuli finiši esimesena.

200 m-is oli ette nähtud 4 eeljooksu 23 võistlejaga. Kuna startis ainult 12 meest, siis jäid eeljooksud ära ja peeti kohe poolfinaalid. 1. poolfinaal: 1. Berger, Hollandi, 21,6; 2. Kovacs, Ungari, 21,9; 3. Gonnelli, Itaalia, 22,1; 4. Jud, Schveitsi; 5. Guillez, Prantsuse; 6. Kivitis, Läti. Ka 200 m-is Kivitis jäi ilma vähemagi schansita teistest kaugele maha viimaseks. 2. pool-

EESTI TORINO-MEESKOND STADIO MUSSOLINI HARJUTUSVÄLJAL. Vasakult E. Ärman, E. Prööm, A. Viiding, A. Jürlau, K. Annamaa, G. Sule ja N. Küttis.

finaal: 1. Sir, Ungari, 21,8; 2. Osendarp, Hollandi, 21,9; 3. Schein, Saksa, 21,9; 4. Haenni, Schweitsi; 5. Toetti, Itaalia; 6. Bergman, Tšehhoslovakkia.

Finaal: 1. Christiaan Berger, Hollandi, 21,5, Euroopa meister; 2. Sir, Ungari, 21,5; 3. Osendarp, Hollandi, 21,6; 4. Kovacs, Ungari; 5. Schein, Saksa; 6. Gonnelli, Itaalia.

400 m-is 17 mehe asemel startis kolmes eeljooksus 13. Igast eeljooksust 2 esimest pääses finaali. 1. eeljooks: 1. Metzner, Saksa, 48,3; 2. Rabaglino, Itaalia, 49,0; 3. Knenicky, Tšehhoslov.; 4. Strömberg, Rootsi. Rebimine oli nii kõva, et finiši eel kõik neli „surid välja“, liikudes veel nagu aegluubis. Üllatusmehiks osutus itaallane Rabaglino, kes otsekui vägisi, teistest jooksjatest üleoleva tahtejõuga surus ennast teiseks ja sellega finaali. 2. eeljooks: 1. Boisset, Prantsuse, 48,9; 2. Tavernari, 49,0; 3. Barsi, Ungari; 4. Hruska, Jugoslaavia; 5. Bakunas, Leedu. Selles eeljooksus üllatas jällegi itaallane — Tavernari, kes võitis ungarl. Barsilt sellele kindlana tundunud võimaluse pääseda finaali. 3. eeljooks: 1. Skavinsky, Prantsuse, 48,5; 2. Wachenfelt, Rootsi, 49,1; 3. Strandvall, Soome; 4. Krombach, Luksemburi. Selle eeljooksu raskuspunktiks oli Wachenfelti ja Strandvalli vaheline võistlus. Viimasel viiekümnel meetril oli Strandvall Wachenfeltist selgesti ees. Ei saanud kahelda soomlase võidus rootslase üle, kuid ometigi soomlane kaotas ja jäi välja finaalist. Wachenfelt võitis mitte ägeda purskespuurdiga, vaid niiohelda ühtlase tempopurdiga, lähenedes sentimeeter-sentimeetrit nagu paratamatus, seejuures saabudes finiši ainult rinnaeduga.

Finaal: 1. Adolf Metzner, Saksa, 47,9, Euroopa meister; 2. Skavinsky, Prantsuse, 48,0; 3. Wachenfelt, Rootsi, 48,0; 4. Tavernari, Itaalia, 48,6; 5. Boisset, Prantsuse; 6. Rabaglino, Itaalia. Metzneri suurem sisuline tusedus võitis, kuigi Skavinsky on sädeleva elegantsiga jooksja. Skavinsky taoliselt elegantne veerandmailer on ka teine prantslane Boisset, keda prantslased ootasid Euroopa meistriks. Finaalis Rabaglinol, eeljooksu üllatusmehel, enam ei ulatanud jõudu veelkordseks üllatamiseks.

800 m-is oli üles antud 21 meest. Starti ilmus 12, igas eeljooksus 4. Iga eeljooksu viimasel, neljandal, tuli eemale jääda finaalist. Kuna 1. eeljooksu üks paremaid, saksl. König, puudus, siis oli eeldusi, et Jürlau võib pääseda finaali. Selleks oli tal tarvis võit saavutada luksenburglase Hemmeri üle, mis tundus tõenäolisena. Hemmer osutus aga tublimaks, kui seda võidi arvata. Ta jooksis koos rootsl. Wennbergiga. Teise grupi moodustasid Jürlau ja kuulus Szabo, Jürlau vedades. Finišis läks lahti ägedaks rebimiseks. Kes jääb neljandaks? Jürlaul ei olnud pääsu. 1. eeljooksu tagajärjed: 1. Wennberg, Rootsi, 1,58,7; 2. Szabo, Ungari, 1,58,9; 3. Hemmer, Luksemburi, 1,59,1; 4. Jürlau, Eesti. Jürlau aeg võis olla 1,59,2. 2. eeljooks: 1. Dessecker, Saksa, 1,57; 2. Kuchanski, Poola, 1,57,5; 3. Keller, Prantsuse, 1,57,6; 4. Rosickv, Tšehhoslovakkia. Selles eeljooksus oli ette nähtud ka Luigi Beccali, itaallaste ebajumala, osavõtt, kuid ebajumal ei startinud. Pärast esimesel päeval saavutatud võitu 1500 m-is kartis ta, et võib 800 m-is kaotada Nyle või Szabole, ning sellega rikkuda oma 1500 m-is omandatud võitmatuse loorbereid. Ning ei tulnudki, kuigi ta oleks olnud, milles ükski ei suuda kahelda, kindel koha-meis.

3. eeljooks: 1. Lanzi, Itaalia, 1,51,8; 2. Ny, Rootsi, 1,53; 3. Petit, Prantsuse, 1,55,3; 4. Puchberger, Austria. Tore jooks! Harukordne jooks! Sääraste aegadega 800 m eeljooksu ei olnud varemalt maailmas seni veel nähtud. Ideaalselt romantiline jooks, millist praegusel ajal oli võimatu oodata. Ny vist tahtis juba eeljooksus tõestada, et ta on täieliselt klass oma-ette. Esimene 400 m läks 54! Publik süttis. Lanzi oma ko-

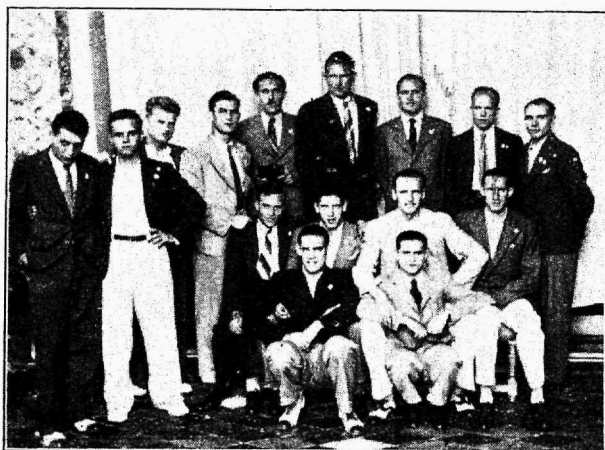
lossaalse noorusliku energiaga asus vahepeal koguni vedama. Lõppsirgele saabusid nad ühemeetrilise vahega. Aegsasti finiši eel Lanzi hõlpsasti möödus Nyst, kes seejärel täieliselt alistatuna jatkas jooksu sörgina. Ny oli oma jõu seevõrd välja pumbanud, et pärast finiši läbistamist heitis pikali. Hiljem lahkus ta väljalt poolde teiste talutatuna.

Finaal: 1. Miklas Szabo, Ungari, 1,52; Euroopa meister; 2. Lanzi, Itaalia, 1,52; 3. Dessecker, Saksa, 1,52,2; 4. Ny, Rootsi, 1,52,4; 5. Wennberg, Rootsi, 1,53,1; 6. Kucharski, Poola, 1,53,4; 7. Petit, Prantsuse; 8. Hemmer, Luksemburi; 9. Keller, Prantsuse. Esimene 400 m läks finaalis 57-ga. Szabo võitis esikoha endale järsk-spurdiga. Võimas jooksja, taktika alal klassist 1-a, suure rutiiniga. Lanzi eeljooksu aeg jäi aga ületamatuks Euroopa meistrilegi. Dessecker, nagu see sakslastele omane, oma stabiilsusega ületas sääraseid ilutule-mehed, nagu nendeks on Ny ja Kucharski, kes mõlemad ei ole kõvad vastupidavuse alal.

1500 m-is toimus 3 eeljooksu. Igast eeljooksust pääses finaali 4. Üles oli antud kokku 26, starti ilmus nendest 15. Jürlau jooksis 1. batteria's (eeljooksus). Tal tuli õnnelik olla, et puudus rootslane Englund (aeg 3,59), kes oleks võinud meie mehe eest ära võtta neljanda koha ja sellega ka finaali pääsemise. 1. eeljooksus startis 6 meest (klambrites nende tänavused paremad ajad enne Torinot): Beccali, Itaalia, (3,52,6); Feenstra, Hollandi, (4,05); Jürlau, Eesti, (4,03,2); Normand, Prantsuse, (3,55,8); Puchberger, Austria, (4,00,4); Schaumburg, Saksa, (3,56,1). Jürlau oli tublim kui võis arvata. Ta võistles neljanda koha pärast. 800 m läks 2,09-ga, 1000 m 2,40-ga. Hollandl. Feenstra jäi tunduvalt maha. Kõsimuseks oli, kas Jürlau suudab võita austerlase Puchbergeri, kes jooksis kuni 50 m enne finiši neljandal kohal. Pikk austerlane asus teisele teele, et sellega raskendada Jürlaule möödaminekut. Jürlau järsku nagu leek lõi siserajal mööda Puchbergerist. See alistus kohe. Tal oli jõud otsas ning ei teinud enam vähematki katset Jürlau kinnipüüdmiseks. Jürlau tuli finiši neljandana, 20 m ees viiendast, Puchbergerist.

1. eeljooksu tagajärjed: 1. Schaumburg, Saksa, 4,02,4; 2. Beccali, Itaalia, 4,03,2; 3. Normand, Prantsuse, 4,03,4; 4. Jürlau, Eesti, 4,04,2; 5. Puchberger, Austria; 6. Feenstra, Hollandi.

2. eeljooksus Pröömil ei olnud sohansse. 800 m peal ta oli veel kolmas, kuid 1000 m-i järele juba selgesti viimane, kuues. Esimese viie vahel, kes olid Pröömist rohkesti ees, oli finišis kõva rebimine. Viiendaks ja finalist välja jäi selles võistluses tšehh Hosek (4,02-meis).

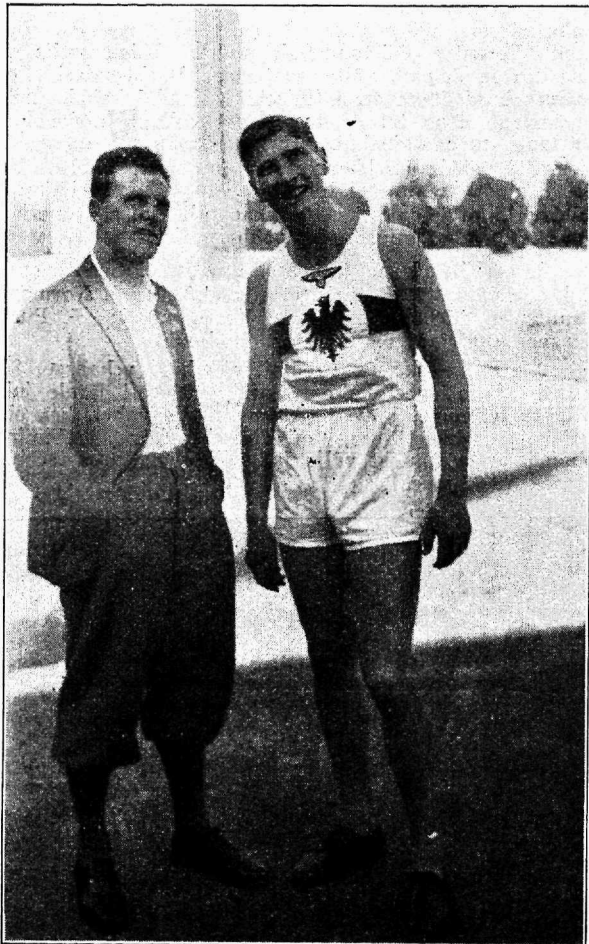

EESTI ja UNGARI meeskonnad Palazo Madama's, kus Itaalia liit oma külalisi kostitas veintiga.

2. eeljooksu tagajärjed: 1. Geeraert, Belgia, 4.01,2; 2. Martin, Schveits, 4.01,8; 3. Kusocinski, Poola, 4.01,8; 4. Cerati, Itaalia; 5. Hosek, Tschehhoslov.; 6. Prööm, Eesti, 4.04,6.

3. eeljooksus oli ainult 3 meest. Puudus neljas, kes igal juhul oleks pääsenud finaali. Sel puhul ei tule kahetseda, et selles eeljooksus ei olnud Prööm, vaid palju rohkem põhjust on oma ebaõnne kirumiseks Hosekil, kes 2. eeljooksus jäi karvapealt välja finaalist. See tschehh oleks võinud olla 3. eeljooksus neljandaks meheks. Oli mõistetav, et 3. eeljooksu kolm enam kui surmakindlat finalistit tegid ainult sõrki. Tagajärjed: 1. Szabo, Ungari, 4.19; 2. Matilainen, Soome, 4.19; 3. Goix, Prantsuse, 4.19,3.

Eeljooksud toimusid 1. päeva ennelõunal, finaali pärastlõunal. Võis juba ette olla kindel, et mõned mehed ei pea küllalt vastu päevas 2 korda 1500 m-i jooksmisele. Sellepärast ennustasime Jürilaulu finaalis hea kaheksanda koha, mille ta vapralt saavutas, lüües kolme kuulsust (finaalis oli 11 meest). Alul oli Jürilau eelviimane, siis viimane — seda kuni lõppsiirgeni, mil ta algas eneseületamisega, oma kuulsa spurtiga. Lõppsiirgel möödus ta kolmest mehest: belglasest Geeraerist (4.01-mehest), itaallasest Ceratist (3.54-mehest!) ja schveitslasest dr. Paul Martinist (3.58-mehest). Martinile, Pariisi mängude 800 m hõbemedali-mehele, näis Jürilau möödaminek tunduvalt õige traagilisena. Ta oli enese nii välja pumbanud, et tuikus.

Kümnevõistluse ex-maailmameister A. KLUMBERG ja praegune maailmameister H. SIEVERT vaatavad Eesti lipu tõusmist võidumasti

Finaal: 1. Luigi Beccali, Itaalia, 3.54,6, Euroopa meister; 2. Szabo, Ungari, 3.55,2; 3. Normand, Prantsuse, 3.57; 4. Schaumburg, Saksa, 3.57,8; 5. Kusocinski, Poola, 3.59,4; 6. Matilainen, Soome, 3.59,6; 7. Goix, Prantsuse; 8. Jürilau, Eesti; 9. Martin, Schveits; 10. Cerati, Itaalia; 11. Geeraert, Belgia.

5000 m-i jooksu jälgimine osutus raskeks, kuna samal ajal arenes kuulitõuge, mis meile, eestlastele, pakkus paljukordset rohkem huvi. Arvati, et 5000 m-i jooksu võidavad kas soomlased või Kusocinski, kuid üllatas prantslane. Kusocinski ei ole enam see Kusocinski, mis ta oli Los Angelesi, s. o. 1932. aastal. Mitte üksnes itaallased, vaid ka teisedki rahvused olid õige rõõmsad, et 5000 m-s võit läks outsiderile. Itaalia lehtedes tuletati meele, et Soome jooksjatele ja peale nende eriti Kusocinskile on külge hakanud Nurmi maneer — joosta kellaga käes, mis tahab tähendada mitte võistlemist kaasvõistlejatega, elavate inimestega, vaid tähendab jooksu ajale, võistlemist aja enesega. Kui aga ei olda Nurmi-vormis, siis säärane tempojooks kaotab oma mõtte. Kusocinskit, kes ise peab end väga tähtsaks, itaallased nimetavad — Nurmi karikatuuriks! Lihtsalt tore ja vaimustav oli näha, kuidas prantsl. Rochard lõpuspuurdiga vabalt möödus kolmest „Nurmist“, soomlastest Virtasest ja Salmisest ning poelakast Kusocinskit. Uus tõendus sellele, et elav inimene, nagu Rochard, kes ei harrasta soomlaste ja poolaka tempojooksu, on enam väärt kui kuivad tempojooksjad.

5000 m-i jooksust võttis osa 15 meest. Pröömi poolt oli see julge ettevõtte — joosta 8. või 9. kohale. Mees tuligi sellega tublilt toime, lüües rea temast paremaid mehi. Lätl. Vitols pani veel rohkem kaardile kui Prööm. Vitols arvatavasti tahtis tulla koguni medalile, s. o. vähemalt kuuendaks. Alul siis jooksis ka kõvasti, vedades Pröömi. Kuid selle lühikese ilu järele ei jäänud tulemata pikk pill. See, kuidas Vitols finischi saabus (11-dana), oli Euroopa võistluste traagilisemaid pilte. Lõppsiirgel oli ta niivõrd läbi, et suutis vaevalt veel kõndida, jooksmisest kõnelemata. Jürilau mu kõrval lausus: Nää, tuleb nagu Dalinsch! Kuid peatselt osutus kõndiminegi Vitolsile üle jõu käivaks. Paar meetrit enne finischi täiesti jõuetuma kukkus ta neljakäpakile. Tal oli palju vaeva sellega, et maast üles tõusta ja siis suurima vaevaga, läbi viimase häda, sooritada need kaks sammu, mis tal puudus lõppjoone läbistamisest. Pärast finischi läbistamist langes ta täieliselt kokku.

Finaal: 1. Roger Rochard, Prantsuse, 14.36,8, Euroopa meister; 2. Kusocinski, Poola, 14.41,2; 3. Salminen, Soome, 14.43,6; 4. Virtanen, Soome, 14.47,6; 5. Mastroienni, Itaalia, 15.00,6; 6. Kelen, Ungari, 15.06,6; 7. Bartolini, Itaalia; 8. Prööm, Eesti; 9. Szilagyi, Ungari. Peale Szilagyi said Pröömitil lüüa veel tschehh Koscian, lätl. Vitols, saksl. Syring, norral. Bognerud, schveitsl. Müller ja hollandi. Petit.

10.000 m oli kindel saak soomlastele, kuigi daanl. Henri Nielsen oli end erilisel treeninud soomlaste lõõmiseks sellel distantsil. Finaal: 1. Imari Salminen, Soome, 31.02,6, Euroopa meister; 2. Askola, Soome, 31.03,2; 3. Nielsen, Daani, 31.27,4; 4. Braathe, Norra, 32,20; 5. Szilagyi, Ungari, 32,28; 6. Betti, Itaalia; 7. Morelli, Itaalia; 8. Hron, Tschehhoslovakkia. Üheksas mees, saksl. Bree, katkestas.

110 m tõkkeid: Neljas eeljooksus 17 meest. 1. eeljooks: 1. Kovacs, Ungari, 15,2; 2. Wegner, Saksa; 3. Buratovic, Jugoslaavia; 4. Mathiotte, Prantsuse. Esimesest stardist väljuti varastamisega. Tagasikutsumise pauk kõlas alles siis, kui mehed olid juba teistest tõkkesti üle. 2. eeljooks: 6. Caldana, Itaalia, 15,1; 2. Leitner, Austria; 3. Pettersson, Rootsi; 4. Bernard, Prantsuse. 3. eeljooks: 1. Mandikas, Greeka, 15,1; 2. Valle, Itaalia; 3. Kaan,

Hollandi; 4. Welscher, Saksa; 5. Komanen, Tšehhoslovakkia. 4. eeljooks: 1. Albrechtsen, Norra, 15,8; 2. Komaras, Leedu; 3. Langmayr, Austria. See eeljooks sisaldas kaks traagilist episoodi. Sooml. Sjöstedt kukkus kohe esimesel tõkkel niivõrd rängasti, et ei jaksanud jätkata. Austerl. Langmayr lendas ninali kuuendal tõkkel, tõusis, vaatas taha, nägi, et neljandat meest ei olegi, võttis siis uuesti hoogu üle tõkke jooksmiseks ja lõpetas jooksu käes.

1. poolfinaal: 1. Kovacs, Ungari, 14,8; 2. Kaan, Hollandi, 14,9; 3. Leitner, Austria, 15,0; 4. Pettersson, Rootsi; 5. Komaras, Leedu. Caldana, Itaalia, ajas 3 tõket maha. 2. poolfinaal: 1. Wegner, Saksa, 14,9; 2. Valle, Itaalia, 15,0; 3. Albrechtsen, Norra, 15,1; 4. Buratovic, Jugoslaavia; 5. Mandikas, Greeka; 6. Langmayr, Austria.

Finaal: 1. Jozef Kovacs, Ungari, 14,8, Euroopa meister; 2. Wegner, Saksa, 14,9; 3. Albrechtsen, Norra, 15,0; 4. Kaan, Hollandi; 5. Valle, Itaalia. Leitner, Austria, ajas 3 tõket maha.

400 m tõkkeid. Võistlejaid ainult seitse. 1. eeljooks: 1. Scheele, Saksa, 55,4; 2. Mandikas, Greeka, 56,1; 3. Leitner, Austria, 56,5; 4. Radaelli, Itaalia.

2. eeljooks: 1. A. Järvinen, Soome, 57,2; 2. Facelli, Itaalia, 57,3; 3. Albrechtsen, Norra, 1,02,7.

Finaal: 1. Hans Scheele, Saksa, 53,2, Euroopa meister; 2. A. Järvinen, Soome, 53,7; 3. Mandikas, Greeka, 54,9; 4. Albrechtsen, Norra; 5. Leitner, Austria; 6. Facelli, Itaalia.

4×100 m: 1. Saksa (Schein, Gillmeister, Hornberger, Borchmeyer) 41,0, Euroopa meister; 2. Ungari (Forgacs, Kovacs, Sir, Gyenes) 41,4; 3. Hollandi (Osendarp, Baersma, Jansen, Berger) 41,6; 4. Itaalia (Di Blas, Ragni, Larocchi, Toetti) 42,0.

4×400 m: 1. Saksa (Hammann, Metzner, Scheele, Voigt) 3.14,1, Euroopa meister; 2. Prantsuse (Paul, Guillez, Boisset, Skavinsky) 3.15,6; 3. Rootsi (Strömberg, Phil, Erikson, Wachenfelt) 3.16,6; 4. Itaalia (Carlini, Ferrario, Rabaglino, Tavernari) 3.19.

Maraton algas 15 mehe osavõtul. Et võitjaks tuleb sooml. Toivonen, selles oldi juba ette kindlad. Alul vedas saksl. Brauch, siis läks ette rootsl. Enokson (11 km 40.10). Toivonen jäi 200 m maha. 27 km järele Toivonen võttis Enoksoni kinni. 30 km peal (1.56,38) Toivonen asus vedama. Varsti pärast seda Enokson vajus kolmandale kohale. Itaall. Genghini püsis 7 km teisena. Neljandale kohale nihkus ungarl. Galambos.

Tagajärjed: 1. Armas Toivonen, Soome, 2.52.29, Euroopa meister; 2. Enokson, Rootsi 2.54.35,6; 3. Genghini, Itaalia, 2.55.03,4; 4. Galambos, Ungari, 2.55.14; 5. Brauch, Saksa, 2.58.40,2; 6. Wehrli, Schveits; 8. Morf, Schveits.

Ilm oli kuum. Toivonen kõneles pärast, et Enokson liig kiire esimese poolega ise vähendas oma võiduschansse. Aeg ei ole midagi iseäralist. Toivonen lausus, et ta seni veel ei olnud joosnud maratoni nii nõrga ajaga. Lõbus maratoni jooksja oli ungarlane Galambos. Läbistanult finiši tõstis ta käe ja lasi kuuldavale elagu-hüüde Mussolinile. Publik vastas tormilise aplausiga. Galambos, lõbusas tujus, nagu oleks tulnud parajalt jalutuskäigult, lasi edasi jooksu riietusruumi poole. Mitu teist jooksjat seevastu oli õige otsas oma jõuga.

Kuumus, nagu märgitud, oli jooksu ajal suur. Enamik teest oli täiesti varjutu, päikese käes. Seekord ei olnud jooksjatele lubatud oma meeste kaasasõit ratal või autol, nii et teel omapoolne abiandmine osutus võimatuks. Austerl. Tuschek katkestas 20. kilomeetrit. Teine austerlane, Wöber, katkestas 3 km enne finiši. Ta jooksis daanl. Nielsen treeningkingades, kuid jooksul osutusid need väikesteks. Mees võttis siis kingad

jalast ja jooksis 12-dast kilomeetrist kuni 38-dani sokkides.

Kaugushüppes oli kohal 15 meest. Võistluse õhkkond oli raske ja mitmel mehel esinemine ebaõnnestus. Finaali ei pääsenud: rootsl. Svensson (7.53-meess), ungarl. Dombovari (7.41-meess), itaall. Tabai (7.24-meess), schveitsl. Studer (7.16-meess) ja samuti ka Küttis. Kaugushüpet varjab isesugune salapärasuse linik. Nimelt korraldajad ei kuulutanud välja kõigi hüpete tagajärge. Nii ei ole siiani täpselt teada, kuipalju Küttis õieti hüppas. Esimene hüpe oli tal 6.71. Teine hüpe tundus olevat 7 m või lähedal sellele. Küttis, hüppe sooritanult, mitu meetrit laiast hüppekastist, sammus välja poolviltu. Itaalia kohtunik, kes juba oli asunud Küttise hüppe mõõtmisele, märkas seda ja ruttas oma mõõdulindiga hüppekasti veerele, sinna, kust Küttis hüppekastist välja astus. See piinlikult määrustepärane ootamatus vähendas Küttise hüpet arvatavalt paarikümne sentimeetri ümber. Ei tea aga täpselt, palju ta õige oli. Samuti on täpselt teadmata Küttise kolmas hüpe. On arvata, et peagu 6.80. Ungarl. Koltai pääses finaali kuuendana. Kaks hüpet tal täieliselt ebaõnnestusid, kolmas oli 6.90-ne ümber. Svenssonil oli esimene hüpe 6.53, teine ja kolmas natuke paremad. Norral. Bergil ka, samuti kui Koltail, 2 esimest hüpet ebaõnnestusid. Kolmandaga, mis oli 7.31, pääses ta finaali, kus ta seda resultaati enam ei suutnud parandada.

Tagajärjed: 1. Willi Leichum, Saksa, 7.45, Euroopa meister; 2. Berg, Norra, 7.31; 3. Long, Sak-

Euroopa kuulitõuke-rekordi omanik F. DOUDA, Tšehhoslovakkia, ja praegune Euroopa parim A. VIIDING jälgimas võistlust.

TORINOST. Võistluste puhkepausil masseeritakse teivashüppaja E. Ärmani jalgu.

sa, 7.25; 4. Paul, Prantsuse, 7.16; 5. Maffei, Itaalia, 7.12; 6. Koltai, Ungari, 7.01.

Kõrgushüppes saavutati paremad resultaadid kui Los Angelesi mängudel. Tagajärjed: 1. Kalevi Kotkas, Soome, 2.00, Euroopa meister; 2. Halvorsen, Norra, 1.97; 3. Peräsalo, Soome, 1.97; 4. Weinkötz, Saksa, 1.94; 5. Ladewig, Saksa, 1.85; 6. Dotti, Itaalia, 1.85. Halvorsen oli väga lähedal ka 2 m ületamisele, tõmbas lati maha sõrmedega! Nagu nendest resultaadidest näha, oleks meie Schmidtil kõrgushüppes olnud välja-vaateid pronksmedali (5. või 6. koha) omandamiseks.

Kolmikhüppes oli võistlejaid 11. Svensson oli täiesti kindel, et ta tuleb võitjaks. Püsiski eesotsas, kuni hollandl. Peters eelviimase hüppega Svenssonist 6. sm-ga mööda läks. Pahameelt tekitas see, et Ekra-veliid ei olnud Küttist kolmikhüppele üles andnud. Hil-jem, Küttise nõudmisel, saadeti küll ülesandmiseks te-legramm, kuid siis oli juba hilja ja ülesandmine ei leid-nud enam vastuvõttu. Tõenäoliselt oleks Küttis kol-mikhüppes võinud platseeruda kuuendaks, kuna itaall. Milanese, kes nüüd tuli kuuendaks, saavutas oma pa-rima resultaadi (14.24) mitte eelvõistlusel, vaid fi-naalis.

Tagajärjed: 1. Villiem Peters, Hollandi, 14.89, Euroopa meister; 2. Svensson, Rootsi, 14.83; 3. Rajasaari, Soome, 14.74; 4. Luckhaus, Poola, 14.54; 5. Pöyry, Soome, 14.47; 6. Milanese, Itaalia, 14.24.

Teivashüppes startis 11 võistlejat. Kõik ilmusid väljale oma teivastega, ainult Ärman mitte. Temal oli väljale tulekul teiba asemel käes väike kohver. See on matuke hooletu — tulla tähtsatele võistlustele ilma oma teibata. Poolakas Plavczyk, kes tegi teivashüpet kaasa kümnevõistluse kavas, sõitis Varssavist ka oma teibaga. Meie teivashüppe-spetsialist sõidab aga ilma oma instrumendita!

Finaali pääsemiseks tuli sooritada 3.60. Ärman tuli sellega lähedalt toime. Kõik 11 võistlejat soori-tasid 3.60. Schveitslasel Meieril õnnestus see alles

kolmandal hüppel. Lõppvõistluses alustati uuesti 3.60-nest. Ärman, samuti kui prantsl. Vintousky, soo-ritas selle teise hüppega. Teised 9 meest läksid esime-sel hüppel. 3.70 hüppas ainult kaks meest: bulgaar-lane Doytcheff (3.95-mees) ja Ärman. Bulgaarlane ületas 3.70 teisel, eestlane esimesel hüppel. 3.80-ne peal kukkusid välja schveitsl. Meier (jäi 11-dale ko-hale) ja bulgaarl. Doytcheff (jäi 10-daks). Ärman sooritas 3.80 teisel hüppel, sellega korrates oma Eesti rekordi. 390-ne peal langes välja prantsl. Vintousky (9. koht), siis üllatusena rootsl. Lindblad (8. koht), ning tema järele Ärman (7. koht) ja itaall. Innocenti (6. koht). Kuuenda koha pärast tulid vahehüpped Lindbladi, Ärmani ja Innocenti vahel, kus itaallane võitis.

Tagajärjed: 1. Gustav Wegner, Saksa, 4.00, Euroopa meister; 2. Ljungberg, Rootsi, 4.00; 3. Lind-rot, Soome, 3.90; 4. Zsuffka, Ungari, 3.90; 5. Ra-madier, Prantsuse, 3.90; 6. Innocenti, Itaalia, 3.80; 7. Ärman, Eesti, 3.80; Lindblad, Rootsi, 3.80; 9. Vin-tousky, Prantsuse, 3.80; 10. Doytcheff, Bulgaaria, 3.70; 11. Meier, Schveits, 3.60.

Kuulitõukes pidi eelvõistlusel saavutatama 14 m. Et võistlejaid ei olnud palju (13), siis jäeti eelvõistlus ära. Ka kuulitõukes osutus orienteerumine raskeks, kuna üksikute tõugete tagajärgi välja ei kuulutatud. Kuulsustest ei pääsenud finaali poolakas Heljasz (saa-vutas 14—14.70—14.90), prantsl. Duhour (saavutas 12.50—13.90—14.10) ja prantsl. Noel (14.10—13.80—13.60).

Eelvõistlusel olid kuue parima tõukes:

Viiding	15	—15.12—14.50
Douda	15.09	—14.80—14.70
Norrby	14.80	—15
Rahmqvist	15	—14.60—15.01
Daranyi	14.86	—14.80—14.80
Kuntsi	14.70	—14.80—14.81

Finaalis tõukas esimesena Douda, kes kohe saa-vutas 15.18. Järgmised tõukes olid Doudal 15 ja 14.60. Viiding oma 15.19 saavutas finaali esimese tõukega. Järgmised olid tal 14.90 ja 14.90. Daranyi oma re-sultaati (14.86) finaali ei suutnud parandada. Kuntsi finaalis sooritas kõik kolm tõuget üle 15-ne, nendest viimane 15.19. Norrby viimase tõukega parandas oma resultaati 1 sm võrra — 15.10-nele. Rahmqvist jäi oma eelvõistluse resultaadi juure.

Kogu aeg valitses teadmatus, kas on Viiding võitja või mitte. Need ülalpool toodud sentimeetrilise täpsusega resultaadid selgusid alles hiljem, pärast kuulitõuke lõppu, resultaateid väljakuulutamisel.

Tribüünil meie ei teadnud, et mõlemad, Viiding ja Kuntsi, olid tõuganud 15.19. Küll võis aga resultaadi võrdsust järeldada sellest, et mõlemale anti lisatõuge. Viiding tõukas esimesena: tuli 15.03 (nagu jällegi al-les pärast selgus). Kuntsi tõukas 14.90.

Tagajärjed: 1. Arnold Viiding, Eesti, 15.19, Euroopa meister; 2. Kuntsi, Soome, 15.19; 3. Douda, Tšehhoslovakkia, 15.18; 4. Norrby, Rootsi, 15.10; 5. Rahmqvist, Rootsi, 15.01; 6. Daranyi, Ungari, 14.86.

Kümnevõistluse tagajärjed:

	100 m	Kaugus	Kuul	Kõrgus	400 m	110 m tõk.	Ketas	Teivas	Oda	1500 m	Punkte
1. Sievert, Saksa	11,2	700	14.77	180	49,6	16,0	45.03	330	55.47	5.55,2	8.103,245
2. Dahlgren, Rootsi	11,8	647	12.99	184	51,0	15,8	38.83	330	52.60	4.46,8	7.770,83
3. Plavczyk, Poola	11,6	636	11.60	187	53,4	17,0	39.84	370	50.19	5.07,8	7.552,345
4. Dimza, Läti	11,6	684	14.81	187	55,8	17,2	43.53	320	46.20	5.39,6	7.451,40
5. Guhl, Schveits	11,2	695	11.96	184	53,4	16,0	39.99	280	48.12	5.07,2	7.347,47
6. Eberle, Saksa	11,6	598	12.98	165	51,4	19,8	38.74	320	58.91	4.46,7	7.153,645
7. Contieri, Itaalia	11,6	635	11.68	175	51,6	17,6	32.66	300	48.79	4.45,2	6.846,835
8. Ruckstuhl, Schveits	12,0	584	11.97	165	53,0	16,4	35.90	320	43.77	5.05,4	6.548,915
9. Boulanger, Belgia	12,0	628	10.81	160	53,0	18,4	28.90	340	46.46	4.33	6.391,09
10. Lux, Itaalia	12,0	568	12.38	165	57,0	17,6	33.58	330	52.92	5.28	6.368,18
11. Sackus, Leedu	12,4	592	11.13	150	—	—	—	—	—	—	2.137

Kettaheites võistles 19 meest. Kvalifikatsioonivõistlusel tuli saavutada 43 m. Esimese heitega saavutasid selle ungarl. Donogan, prantsl. Noel, itaall. Oberveger, austerl. Janausch, rootsl. Andersson, sooml. Kotkas ja rootsl. Karlsson. Teise heitega ungarl. Remecz ja tschehh Knotek. Kolmanda heitega prantsl. Winter, greekl. Syllas ja Viiding. Kokku 12 meest. Seitse meest kukkus välja: rumeenl. Havalez (47-meese), itaall. Mignani (44.50-meese), bulgaarl. Gantcheff (43.50-meese), hollandl. de Bruyn (46-meese), Heljasz (46-meese) ja lätlased Rozenbergs ja Dimza. Rozenbergs kvalifikatsioonivõistlusel heitis 39—42,5—42,5; Dimza 40—41,5—40. Viiding oli ka ääre peal — esimene heide oli tal 42, teine 44,5, kuid kohe kõlas kohtunikult „lancio nullo“ (heide ei loe), kuna Viiding tuli ringist välja enne ketta mahalangemist (umbes taoline lugu nagu Küttisel ta teise hüppega). Kolmas heide pidi otsustama. See tuli Viidingul lahedalt 45.50. Asi oli klaar. Heljasz ei saavutanud rohkem kui 42,5—42,5—42.

Finaali üllatuseks oli see, et säärane kettaheitja, nagu rootsl. Karlsson (ligi 50-m-meese), ei pääsenud kohale. Samuti läks haprasti ka Kotkal.

Tagajärjed: 1. Harald Andersson, Rootsi, 50.38, Euroopa meister; 2. Winter, Prantsuse, 47.09; 3. Donogan, Ungari, 45.91,5; 4. Remecs, Ungari, 45.54; 5. Viiding, Eesti, 45.51; 6. Oberveger, Itaalia, 45.38. Enne finaali asumist oli Viiding neljas ja Donogan kuues, kuid finaalis Donogan viis enese kolmandaks, mille tõttu Viiding neljandalt kohalt langes viiendale.

Odaviskes oli võistlejaid 8. Kaheks tripsuks olid itaallased Agosti ja Ricci, teised 6 kõik maailma suurvõistlustest. Nende kuue vahel arenes maailma parim odavõistlus. Weimannist ei olnud kuigi suurt konkurenti. See härjatüüpi mees on praegu alavormis. Tema 65

TORINOST. Eesti meeskond varustumas Itaalia kaelsidemetega ja ... sörmustega.

67.60; 5. Varszegi, Ungari, 65.81; 6. Weimann, Saksa, 65.69.

Vasaraheide on kaugushüppe kõrval teine ala, mis Eesti suhtes jääb osaliselt hämarusse — jällegi täieliste resultaatide puudumise tõttu. Osavõtjaid vasaraheites oli arvatavasti 12-ne ümber. Eelvõistlus sooritati treeninguväljal, ainult 6 finaali-meest lasti kolme viimast heidet sooritama staadionile. Kuipalju Annamaa heitis? See on seni ametlikult teadmata. Tema enese informatsiooni järele jäi ta 7-daks, kaotades 12 m-ga itaallasele Poggiolile, kes saavutas 46.57. Annamaa resultaat oli seega 46.45. Kõik võistlejad kirusid heitepaika, see olnud kõva nagu tsement.

Tagajärjed: 1. Ville Pörhölä, Soome, 50.34, Euroopa meister; 2. Vandelli, Itaalia, 48.69; 3. Jansson, Rootsi, 47.85; 4. Sköld, Rootsi, 47.47; 5. Pärni, Soome, 46.83; 6. Poggioli, Itaalia, 46.57.

50 km käik, milles Läti saavutas oma kuldmedali, oli kehva ala. Seda ilmutab juba võistlejate vähesus — ainult 8 meest. Dalinsch vedas kogu aja. Ka miisugune algaja käimise alal, nagu sooml. Ruotsalainen, tuli konkurentide vähesuse ja konkurentsi nõrkuse tõttu kohale!

Tagajärjed: 1. Janis Dalinsch, Läti, 4.49.52,6; 2. Schwab, Schveits, 4.53.08; 3. Rivolta, Itaalia, 4.54.05,4; 4. Brignoli, Itaalia, 5.01.52,8. 5. Laisne, Prantsuse 5.08.40,6; 6. Ruotsalainen, Soome, 5.40.12,8.

Rahvuste klassifikatsioon. Euroopa võistlustest võttis osa 23 rahvust. Punkte saavutasid: 1. Saksa 123; 2. Soome 95; 3. Ungari 67; 4. Itaalia 61; 5. Rootsi 59; 6. Hollandi 47; 7. Prantsuse 43; 8. Norra 20; 9. Eesti ja Läti mõl. 16; 11. Poola 15; 12. Schveits 11; 13. Greeka, Tšehhoslovakkia ja Daani, igal 4; 16. Austria 2 p. Bulgaaria, Belgia, Jugoslaavia, Leedu, Luksemburi, Portugal ja Rumeenia ei saavutanud ühtki punkti.

FOTO-ATELJEE

MAITSERIKKAD
PILDISTUSED

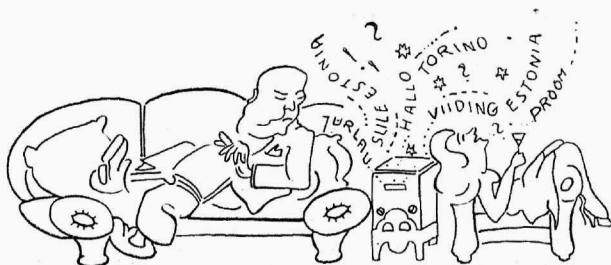
KUNINGA 1

ATELJEE AVATUD: K. 9—5, PÜHAP. K. 11—2

m, mis ta saavutas, ei ole enam maailma resultaat. Sule tahtis näidata oma võimeid ja oligi arvata, et ta teeb ära 72—73 m. Kuid käsi ei olnud korras. Esimene vise oli tal 61,5, teine 69.31, kolmas 63,5, neljanda ja viienda jättis käevigastuse tõttu vahele, kuuenda, siis, kui Sippala oli üllatanud, sooritas asjatult, saavutades 63,5. Ilma Sippala viimase visketa oleks Matti tundunud kõigest teistest klassi paremana ja Sule poole klassi võrra. Kuid pagana Sippala, see mees oskab üllatada just viimase viskega. Nii tuli ta viimase viskega teiseks ka Los Angelesis.

Järvinen kohe esimese viskega saavutas üle 77-me. Kuid see oli „lancio nullo“. Matti nähtavasti meelega tahtis furoori teha — äraviskel ta sihilikult ei pidanud silmas joont, vaid jooksis sellest ligi 2 m üle. Olgugi et vise ei loe, tahtis ta selle üle joone jooksmise abil lähemale jõuda 80-nele meetrile. Teine vise andis maailmarekordi — 76.66, kolmas oli 73. Kolm viimast viset läksid Mattil alla 70-ne: 68.5—62—69.5. Töö oli tehtud juba esimese kolmega. Sippala seeria: 65—67,5 (ei lugenud) — 61—67—68—69,97. Jurgise seeria: 65—63,5—62—67.60—67—62,5.

Tagajärjed: 1. Matti Järvinen, Soome, 76.66, Euroopa meister uue maailmarekordiga; 2. Sippala, Soome, 69.97; 3. Sule, Eesti, 69.31; 4. Jurgis, Läti,

MAHA „ROOSAD PRILLID“!

Jalgpallist septembris ja tulevikus

Tänavu on nii, et kergejõustik lämmatab jalgpalli. Kui veel mõne aasta eest meie spordi-maailmas tähtsamateks ja tuntuimateks meesteks olid jalgpalli-tuusad, siis nüüd on kujunenud lugu seesuguseks, et jalgpallimängija üldtuntud sportlasena ei tule üldse kõne allagi.

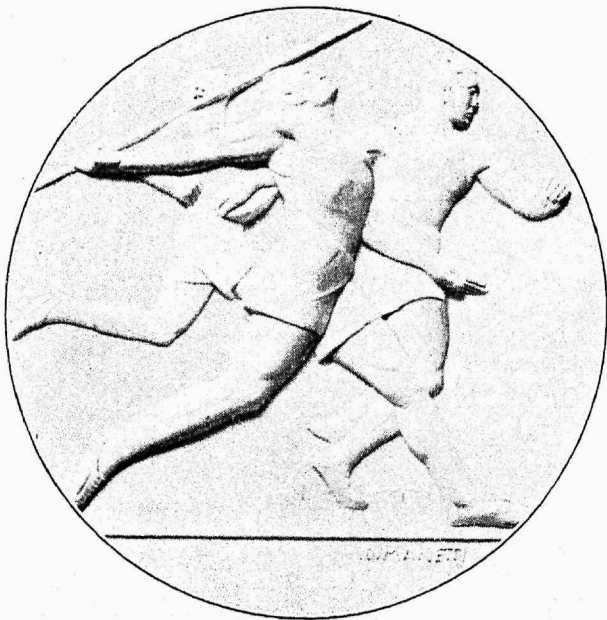
Samal ajal, millal Sule ja Viidingu nimed üle maailma käivad suust-suhu ja millal püstitatakse üha uusi rekorde ning mehed muudkui sõeluvad Stokholmi, Torino ning Tallinna vahet, haigutab jalgpallimatschidel vaid paar-kolmsada pealtvaatajat. Liiduklassi matschidel!

Jalgpall, nagu näha, on meil kaotanud oma võlu. Tu-tu puhul talle antud iluravi ja tarvitusele võetud noorendamisvahendid köitsid ainult hetkeks. Närtsimine tuli kiiremini, kui võis oodata, ja jalgpalli austajate parv on sulanud hoopis kokku.

Tegelikult ei mängita ju meil palli mitte just halvasti. Paar-kolm tabelijuhti veeretavad nahkkuuli päris mõistlikul kombel, kuid puudub pinge ning ühes sellega too suurvõistluse elektriseeritud õhkkond, mis peaks olema omane meie liiduklassi esivõistlustele.

Aga kuidagi ei osata enam jalgpalli rahvale teha huvitavaks. Mäletada võib, kuidas aastaid tagasi esivõistluste finaalidel ja poolfinaalidel tõsis pealtvaatajate arv mitmetesse tuhandetesse. Kalevi ja Spordi kohtamine oli sportlik suursündmus, millest kõneldi kaua enne ja pärast matschi. Ning — ei saa salata — neil kohtamistel oli sisu ja särtsu; nad pakkusid pealtvaatajatele elamusi ning naudingut. Ent nüüd kuidagi on matschid tuimad ja verevaesed; ei kõida mängijaid endidki, kõnelemata siis muust publikust.

Publiku huvi, nagu ülal juba tähendatud, on siirunud eeskätt kergejõustikule. Mitte selle tõttu, et see kõidaks enam, vaid laiad rahvamassid tahavad näha omi üksikuid lemmikuid. Kergejõustik suudab neid praegu anda, jalgpall mitte. Ja nii ta mahajäetud neitsina praegu elab ja on. Ei edene ega lähe ka tagasi. Mängib otsekui automaatklaver, mille avausest lastud sisse kahekümneviiesendiline.

Kuldmedal, mille sai A. Viiding...

Ei tahaks uskuda, et selline tardumus või letargia oleks Tu-tu ülepingutuse tagajärjeks. Tu-tu loorberid ei ole mitte puhkamiseks, vaid nad kohustavad samumuma edasi. Ei oleks ju mõtet üldse rekordspordil (millesse ilmtingimatult kuulub ka jalgpall), kui teha ära oma hiilgenumber, — ütleme, heita oda üle seitsmekümne, ja siis kuski plangu taga loopida aina kahekümne piiridesse. See loomulikult ühelegi pealtvaatajale erilist huvi ega võlu ei paku.

Kui selle lehe eelmises numbris rõomustaval kombel oli juttu meie jalgpalli taassünnist, siis on selge, et Tu-tu puhul saavutatud menust ei oleks tohtud lasta minna kaotsi ühtegi raasu. Aga nüüd seisame alasti fakti ees, et mängime ja oleme mehed küll, aga puudub vastane. Selle tõsiasi ja juhud jätnud silmapaari vahele. Rauda tulnuks taguda, kuni ta oli veel päris roosa.

Ma mõtlen öeldu all, et me vist siiski asjatult ajame rinda ette ja vaatame liigselt üle-öla lõunanaabri poole. Kui eelmises numbris tähendasin, et saame ehk sveiks'itagi läbi, siis ajarattakese veeredes tundub, et oleme kui Hispaania metsikud härjad, kes, kui kaua pole näinud punast värvi, muutuvad päris söbralikkudeks, laiskadeks ja unisteks koduloomadeks. Meie rahvusmeeskonnale tuleks ka näidata varsti lätlase punast särki! Muidu võib juhtuda, et üle kogu me jalgpallis-asjanduse langeb kuri nagana-tõbi, mille sümptoomid igatahes juba olemas. Ja siis ei ole ärkamist enne viimset päeva. Arvatavasti ei leidu siis aga enam aega maavõistluse pidamiseks Lätiga.

Et kasvatada spordikuulsusi, ilma et mängus oleks rahvuslikku sallimatust, sellega tulevad toime ainult rikkad maad. Vaesemate sporditase on tõusnud — nagu elu seda päris selgesti näitab — oma kõrvalnaabrist üleolemise-tahtest. Me teame küllalt hästi, millised riikuked spordis on omavahel Soome ja Rootsi; Hollandi ja Belgia; Austria, Ungari ja Tšehhoslovakkia. Nende vahel peetavad „heanaaberlikud“ matschid on alati kõige pinevamad ning vihasemad.

Mõndagi korda on toonitatud, et praegune Eesti-Läti vahekord jalgpallis on ebalooslik. Et seda muuta loomulikuks, selleks aga ei liiguta keegi sõrmeotsakestki. Lätlased ei taha kuuldagi oma eksimusest, Eesti ootab ettepanekut Lätilt. Hea tahtmise juures asi annaks siiski korraldada ja tõesti jääb imes-tada, et see seni pole läbi viidud. Asi seisab ometi rohkem meie jalgpalli huvides, kui pealt vaadates näib.

Nüüd aga seisame olukorra ees, et mängijaid on, eeskujuline staadion on, ilusad ilmadki veerevad asjatult maha, aga pole kellega mängida. „Sõda“, näete, ei saa lõpetada...

Siin meelestub üks kompromiss-ettepanek, mis tundub küll liigselt fantastilisena ja humoorikana, kuid omab siiski huvitava perspektiivi: järgmine Eesti-Läti „leppimise“ maavõistlus tuleks pidada Valgas. Eesti pool välja siinpool piiri, Läti pool sealpool. Piirijoon on ühtlasi keskvalja jooneks. Eestlastest publik siinpool, Läti publik sealpool piiri. Aga kohtunik soomus-autos otse piiril. Saab siis näha, kes võidab. Ja võitjale võiks autasuks kinkida Valga linna!

Seesugune matsch pakuks juba teissugust pilti, kui tavalised poolläaged esivõistluste kohtamised meie staadionil. Läbi roosade prillide vaatamine on ju kena ajaviide, eriti veel, kui muheled loorberihunniku otsas. Aga et loorberite otsas uni kergesti peale tuleb ja maailm ainult läbi roosade prillide roosana paistab, see on ka selge.

On aeg unest ärgata ja prillid eest ära võtta, et näha, et maailmas on ka musta värvi olemas.

Ernst Joll.

René Lacoste

Kus seista

Tenniseväljak on väga suur. Veel suurem on ta üksikmängu puhul. Kuna alati ei saa ette aimata, kuhu vastane palli mängib, sellepärast võetagu oma „peakorter“ sinna, kust parim vaade kogu mänguväljakule. Selleks kohaks on mõistetavalt tagajoone keskpaik.

Vastase pall, võib olla, sunnib teid jooksma väljaku ühte nurka. Ja kui teie seisate nurgas, siis on suur osa mänguväljakust kaitseta. Sellepärast peate võimalikult kiiremini tagasi ruttama keskpaika. Ka väljalöögi puhul seiske võimalikult lähemal keskpaigale, sest kuigi nurgast on mugavam platseerida palli, jääks teil viimasel puhul kogu vasak väljakupool vabaks ja vastasel oleks kerge võimalus palli sarnaseks tagasisaatmiseks, et teie selleni enam ei küüni.

Nagu kaitsemängu nii on ka pealetungi puhul tähtis valida võimalikult parem seisukoht. Kõige parem on minna offensiivile siis, kui seisate kas tagaliini taga või peagu võrgus. Taga — triivpallide ja võrgus — lendpallide puhul. Poollendpallide puhul, mis on rasked tõrjuda ja mis on sageli edutoovad, valitagu seisukoht kahe ülalnimetatud punkti vahel.

Poollendpalle ärge meelsamini tarvitage, olgu ainult äärmise vajaduse korral. Kuid teie peate oskama neid tarvitada. Näiteks siis, kui teie olete võrgu juure joosmas ja pall ootamatult maandub teie jalgade ette. Seadke siis reket lihtsalt pallile vastu ja pall kargab tagasi. Poollendpallidest minna pealetungile on väga riskantne. Teie peate teravalt jälgima palli, millal ta maapinnalt kargab teie reketi ette. Üksnes poollendpallidega ei saa kunagi võita, küll aga vastast häirida ja segadusse viia. On palju mängijaid, kes väga õnnestunudult n. ö. bluffivad poollendpallidega, kuid algaja tennisist ei tarvitse sellest eeskuju võtta.

Kui teie vastane pärast väljalööki tormab mänguväljakule, siis võite teie, seistes poolteist meetri võrra seespool väljajoonest, vastata sarnase triivpalliga, mis maanduks otse vastase jalgade ette. Seejuures tõmmake reket mitte kaugele taha, pidage palli hästi silmas, ja lööge kogu keha ja õlgade jõuga väga tugevasti. Edasi pidage seejuures silmas, et löök kujuneks pealetungi-löögiks. Otse vastase jalgade ette löögil on eriti suur tähtsus paarismängus, millal väljalööja tavaliselt ikka tormab mänguväljakule.

— SEN

... ja meie „kuldmedal“ ise.

Kus seista — see on väga oluline punkt. Sellepärast harjutage kõvasti alati hea positsiooni võtmist. Kuid ühtki hüvet pole paheta. Ülalöeldult tuleb mängus alati valida kahe põhiseisukoha vahel. Need olid: triivpallide puhul taga ja lendpallide puhul võrgus seismine. Iga palli puhul tuleb asuda ühel neist seisukohadest. Ka triivpalli puhul peab järele mõtlema, kas seista tagajoonel või mitte. Kui teie tahate triivpalli „surmata“ lennult, siis jookske ette, pöörkelt aga — jääge taha. Alati aga valvake seda, et teie seisaksite sarnases kohas, kus vastane mõne kõrge palliga ei saaks mängida üle teie pea, kui asute liig ees.

Kui teie ise olete vastasele pakkunud hea võimaluse palli teie kahjuks surmamiseks, siis on parim päästevõimalus võtta seisukoht ühele teatud poolele teie väljakupoolest. Mõistetavalt ei tea teie aimata, kummale poolele platseerib vastane palli, kuid schansid õnnelikuks tõrjumiseks on sel puhul 1:1. Igal puhul paremad kui keskel seistes.

Pidage meeles, et mängu tehnilist nõrkust saab katta hea platseerungiga. Halb löök heast positsioonist on kasulikum mängukäigule kui hea löök halvast positsioonist!

Davisvõistlused iga 2-he aasta tagant?

Karikaannetaja D. F. Davis ei poolda senise korra muutmist. — Küsimus selgub detsembriks. — Soome kahjutasu nõue India vastu, mis rahuldati täiel määral. — Fond puudujääkide katteks, mis on võimalikud Euroopa ja mitte-Euroopa riikide vahelistel võistlustel.

Mõni aeg tagasi peeti Londonis, Savoy Hotellis, Daviscupi nõukogu koosolekut, millest osa võttis 27-me rahvuse esindajad, nende seas Eesti esindajana V. Raud. USA esindajana viibis kohal ka karikaannetaja Dwight F. Davis, kelle ilmumine võeti vastu suure aplausiga.

Suurimaks arutelupunktiks oli ettepanek korraldada Davisvõistlusi iga kahe aasta tagant. Ettepaneku tegijaks oli Lõuna-Aafrika esindaja T. B. Barker. Ta lausub, et päev varem peetud rahvusvahelise tennisliidu koosolekul olevat jõutud seisukohale, et Davisvõistlused pole kohandatud tänapäeva oludele: vaevalt on ühed võistlused lõppenud, kui tuleb juba alustada Davisvõistluste uue ringiga. Seetõttu tulevat tennisvõistlustel väga sagedasti võistelda, mille lõputulemuseks olevat amatöömmääruste tahtmatu rikkumine. See on tekitanud tenniseliidu koosolekul põhjendatud pahameelt Davisvõistluste praeguse korra vastu, mille tõttu liit on ühinenud Lõuna-Aafrika liidu ettepanekuga: korraldada Davisvõistlusi iga kahe aasta tagant. Tennis on suur mäng, kuid ikkagi üksnes mäng, ja see ei tohi segada mängijaid nende igapäevastes toimingutes. Ka majanduslikust küljest valmistavat sagedane osavõtt Davisvõistlustest paljudele rahvustele ületamatuid raskusi.

D. F. Davis leidis, et võistluste korra muutmist tuleb kõigi rahvuste huvides enne põhjalikult järele kaaluda. Peaargumentiks muutmise poolt on toodud, et n. n. star-mängijatel tulevat liig palju võistelda. Näitena tõi Davis ette Inglise kuulsama tennisisti F. Perry, kes on kaks aastat järjest võistelnud pidevalt. Perry on mänginud kodumaal, sõitnud võistlusmatkadele Ameerikasse ja Austraaliasse, vahepeal jälle kodumaal võistelnud ning siis uuesti Austraaliasse matkanud. Kuid Davisvõistlustest osavõtule on ta selle kahe aasta vältel tegelikult kulutanud ainult 21 päeva: 1933. a. — 18 ja 1934. a. — 3 päeva. Ülejäänud ajal on ta esinenud teistel võistlustel. Asjast on kinni võetud väärotsast. Kui mängida kahe aasta tagant, siis see pidurdavat noorte mängijate arenemist. Silmas pidades veel seda, et laiem maailm olevat rahul praeguse korraga, ei pidanud Davis vajaliseks muuta praegust korda.

Küsimus tekitas koosolijates elavat seisukohtade avaldamist. Kanada deklareeris esimesena, et ühineb Davisega. Daviscup olevat suur tegur, mis nõudvat lugupidamist ja omakasupüüdmatus. Osavõtavad rahvused peavad ise mõistma asja nii korraldada, et nende mängijaid eemale ei kista eluliste ülesannete täitmisest. Prantsuse leidis, et just kahe aasta tagant Davisvõistluste korraldamine olevat kahjulik amatöörismile. Siis sõidaksid starid veel rohkem ringi. Ainult üksikuid rahvused on läinud liiale. Neid mängijaid, kes suurema osa oma ajast tennisile pühendavad, on vähe. Daviscup on suureks propagandaks ja kui võistlusi te-

male harvendatakse, siis on see suureks miinuseks Daviscupi populaarsusele.

Kahe aasta tagant pidamise poolt rääkisid kõige veenvamalt Inglise, Austraalia ja Schweitsi esindajad. Viimane rohkem majandusliku külje pärast. Austraalia toetas ettepanekut seepärast, et Davisvõistluste harvema pidamise puhul avanevat Euroopa mängijatel suuremad võimalused külastada Austraaliat.

Hääletamisel selgus, et kahe aasta tagant pidamise poolt on 12 rahvust, vastu 11 ja erapooletuid 3. Vastu hääletas koos USA, Prantsuse, Belgia, Saksa, Greeka, Hollandi, Iiri, Monako, Norra ja Poolaga ka Eesti. Kuna ettepaneku läbimiseks põhikiri nõuab kahekolmandikulist häälteenamust, jäi küsimus lahtiseks. Otsustati pöörata kirjalikult kõigi nõukogu koosolekust mitteesavõtnud rahvuste poole viimaste seisukoha teadamaiseks. Nende hääled arvestatakse antud häälele juure. Küsimus, kas Davisvõistlusi pidada kahe aasta tagant või senises korras, otsustub alles viie kuu pärast, milline tähtpäev anti vastamiseks.

Teine tähtis küsimus: kas jätta ära aasta varem peetavad eelvõistlused parimate rahvuste kvalifitseerimiseks lõppvõistlusteks, leidis üldist vastuseisumist. Praegust korda pooldasid 16, vastu oli 6 ja erapooletuiks jäi 5 rahvust. Eesti esindaja pooldas senist korda. Vastasel korral tuleks meil Davisvõistlustel startida juba mais, millal meie mängijad tavaliselt alles alustavad treeningut.

Koosolekul puudutati ka Soome kahjutasu nõudmist India vastu. Viimane loobus 1932. a. väljaloositud võistlusest Soomega. India loobumise teadaanne oli hilineenud ja Soome nõudis kahjutasuna võistluste ettevalmistamise eest 9.275 Soome marka. Hiljem ta vähendas oma nõude kolmandikule, s. o. 3.229 margale. Kuid ka seda ei olnud India nõus katma. Daviscupi komitees, kus kahjutasu nõue oli arutusel, leiti, et India peab Soome nõudmise tasuma täielikult, s. o. esialgu nõutud summa. Kui maksmine ei toimu viie päeva jooksul, siis Indiale keelatakse osavõtt Davisvõistlustest. Selle järel tasus India summa, kuid ühtlasi avaldas protesti liig lühikese maksu-tähtpäeva pärast. Koosolek muutis põhikirja sellaselt, et tulevikus võib kahjutasu nõuet esitada kahe kuu vältel pärast võistlusest loobumist ja loobujal on õigus maksa kahe kuu vältel.

Tulevikus vast ka Eestile kasuks tulev otsus tehti Schweitsi ettepanekul. Nimelt: asutada fond mitte-Euroopa-riikide sõidukulude katmiseks võimaliku puudujäägi puhul võistlustel Euroopa riikidega. Schweits sai käesoleval aastal Indiaga võisteldes suure puudujäägi. Viimase viie aasta vältel on Schweitsi liidu majanduslik seisukord sarnaste puudujääkide tõttu läinud nii halvaks, et oldi sunnitud loobuma võistlusest isegi lähedase Daani vastu.

1500 m esimene eeljooks Torinos. Jooksu veab SCHAUMBURG (eeljooksu võitja), Saksa. Kohe kannul L. BECCALI (finaali võitja), Itaalia, ja NORMAND, Prantsuse. Meetri võrra järel „areneb“ nügimine A. JÜRLAU, Eesti, ja Puchbergeri, Austria, vahel. Kaugemal Feenstra, Hollandi.

E. Lilienthal momendi parim Eesti kümnevõistleja.

Narva politseisportlane E. Lilienthal on tänavu mitmel alal hiilunud üle keskmise taseme ulatuvate saavutustega. Seejuures on ta kõige edukam olnud kettaheites, milles alles hiljuti lennutas 44.09. Tagajärg, mis kuulub Eesti kõigi aegade esimese poolestosina hulka. Kaalumisel osutus ketas küll 20 gr võrra kergemaks nõuetavast kaalust, missugune väga väike „alakaal“ aga peagu sugugi ei vähenda saavutuse väärtust.

Peale oma spetsiaalala, s.t. kettaheite, on E. Lilienthal ühtlasi momendi parimaks Eesti kümnevõistlejaks. Pärnus peetud esivõistlustel tuli ta ülekaalukalt Eesti meistriks, võites l. a. meistri ja 7000-punkti-mehe A. Niggoli. Meister saavutas 6733.315 punkti, millega on kümnes eestlane üle 6000 punkti ja Eesti kõigi aegade kolmas kümnevõistleja. Rohkem E. Lilienthalist on saavutanud ainult A. Klumberg (7485.610) ja A. Niggol (7070.940).

E. Lilienthali tagajärgid üksikaladel olid: 100 m — 11,8, kaugus — 6.63, kuul — 13.00, kõrgus — 1.60, 400 m — 55,2, 110 m — 17,8, ketas — 41.39, teivas — 3.20, oda — 44.43 ja 1500 m — 5.21,8. Kui E. Li-

lienthal suudab oma tehnilisi tagajärgi parandada eeskätt odaviskes ja 1500 m jooksus, siis 7000 punkti mehelt peaks olema „küps“.

Meistrivõistlustel teiseks jäänud l. a. meister A. Niggol on tänavu kerges alavormis. Näinult pärast üheksandat ala, et E. Lilienthali kinnipüüdmine osutub võimatuks, loobus ta 1500 m jooksust ja leppis punktide kogusummaga 6113.070. Sügiseks peaks A. Niggol end kokku võtma ning viskama oda üle 60 m ja purustama kümnevõistluses Eesti rekordi. Schansse mõlema sooritamiseks tal on. Esivõistluste kolmandaks tuli H. Puistamaa, Vaprus, kes 8-sa alaga (teivashüppest ja 1500 m jooksust loobunult) saavutas 4322.170 punkti. Rohkem osavõtjaid kahjuks ei olnud.

Korduvalt on Eesti spordipressis märgitud meie spordiorganisatsioonide vähest huvi mitmevõistluse vastu. Kümne- ja viievõistlust korraldatakse ainult paar korda aastas. Tänavu peaks siiski korraldatama ühed suuremad kümnevõistlused, võimaluse korral lätlase J. Dimza osavõtul. Mikspärast lasta välja surra Eesti omaaegset hiilgeala?!

KRIIPS

pesapalli maavõistlustele

Kui Eesti pesapalli-rahvusmeeskond l. a. Hämeenlinnas kaotas 0:8, siis kirjutas E. Klumberg Eesti Spordilehes (nr. 9—1933. a.):

„...Eesti on teinud suuri edusamme, mille tõttu olevat loota Eesti peatset küündimist Soome tasapinnani... „Peatseks küündimiseks“ vajame 4—5 aastat...“ Selle väga kiitva hinnangu esiletoomise põhjustas soomlaste kiitev arvamine meie pesapalli kohta.

Hiljutise katastrofalise kaotuse — 0 : 18 — puhul Tallinnas vajab ülalloodud kiitev hinnang suurt korrigeerimist. Eeskätt olid soomlased väga pettunud. Nad olid uskunud tõesti Eesti taseme tõusu, ja vastavalt sellele olid nad Eesti vastu koostanud mängutugevaima meeskonna, kui kunagi varem. Ku'd pärast oma suurt võitu olid Soome esindajad ja mängijad niivõrd jahmatunud, et nad ei leidnud enam ühtki kiitvat sõna Eesti pesapalli kohta. Hiljem, „tõubudes“, püüdsid nad küll kuidagi eestlasi lohutada, kuid siis üle huulte libisenud kiidusõnad ei tulnud enam südamest, vaid otsitutena.

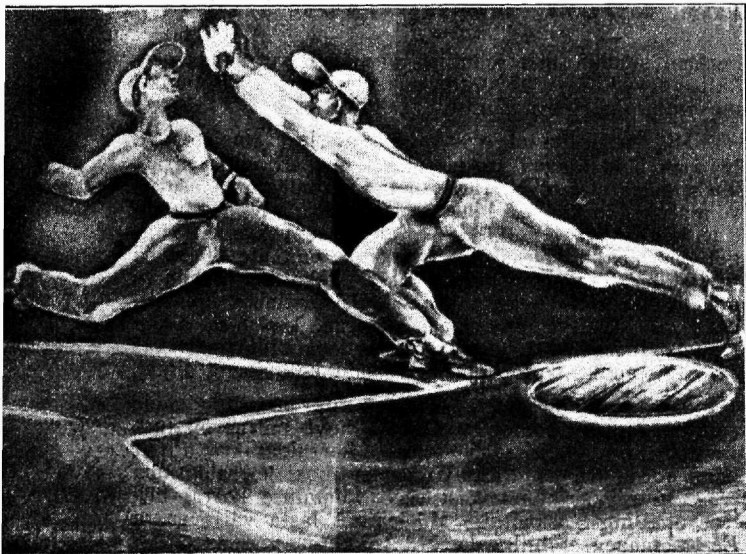
Eesti pesapallijuhtidele oli suur kaotus nagu toobritäis külma vett krae vahele. Seda enam, et loodeti võitu! Mõistetavalt saab kaotust tagantjärele mitmel viisil vabandada, kuid põhihelina jääb südameisse pesitsema ikkagi suur tükk nukrust. Ametlikku otsust pole mingisugust tehtud, kuid omavahelistel kõnelustel, nagu seda E. Spordilehele teatas R. Mast,

olevat tulnud otsusele katkestada pesapalli-maavõistlused Soomega. Peapõhjus on majanduslikku laadi: maavõistlused toovad liidule suure defitsiidi. Näiteks viimane maavõistlus 170 krooni.

Tahes-tahtmatult peaks koguni nõudma pesapalli-maavõistluste katkestamist, kuigi Soome president neile väljamängimiseks on annetanud väärtusliku 700-kroonise rändauhinna. Mõitmelgi spordialal tormatakse meil liig kiirelt maavõistluste-sidemisse, söandamata ära oodata võimete tõusu maavõistlusteks vajalise tasemeni. Lähem sarnane näide oli ka ujumise-maavõistlus Soomega. Lasti end „ära võrgutada“ lubadusest, et Soomet esindavat teisejärguline garnituur. Kuid Soome rahvuse-au on nii kõrgel, et suguvennad ei riski kaotada ja... teisejärgulise garnituuri asemel esindab neid tegelikult ikkagi tugevam koosseis. Pesapallis ei tohiks enne kümme aastat uuendada maavõistluse-suhteid. Alles kümne aasta pärast võiksime olla enam-vähem Soome kõrgusel.

Ilmastiku olud olid kolmandal maavõistlusel meile väga ebasoodsad. Vihm oli muutnud Kalevi välja, millel toimus maavõistlus, üleni mudaseks ja täitnud veelompidega. Eestlased on seni harjunud mängima kuival väljal ja seetõttu ei tundnud nad end mudas, kus palli põrge teisele ja jalgealume ebakindel, kuigi kodustena. Soomlasi häiris välja vilets olukord vähem, sest Soomes peetakse esivõistlusi veel hõlssügisel ja mängijad on harjunud igasuguste välja oludega. Enamik maapalle oli eestlastele püüdnud ja see asjaolu põhjustaski Soome suure punktide summa.

Kuigi Soome meeskonnas oli ainult üks suursarja (s. t. kõrgeima klassi) mängija ja ülejäänud kuulusid B-sarja, oli kogu meeskonna võimed tervikuna suursarja meeskonna kõrgusel. Väga heaks meheks oli söötja Veijola, kellest paremat meest söötjana Soomel momendil üldse pole välja panna. Selle mehe ees tundsid meie lööjad väga suurt aukartust. Löögikaikad isegi värisesid käes! Veijola „süül“ õnnestusid eestlastel vähesed löögid, kuigi enne maavõistlust treeningmatschidel eestlaste löögioskus oli kiitvalt hea. Vähesedki õnnestunud löögid ei olnud kooskõlas jook-sudega, vaid kuidagi huupi sooritatud. Löögi suunamisest polnud juttugi: enamik palle sattus põletaja

REPRODUKTSIOON E. ALTMANI MAALIST, mis kujutab põnevaimat momenti pesapallimängus. Kummalgi mängijal puudub väga vähe: ühel kodupessa jõudmisest, teisel kojujooksja „surmamisest“. Hästi-„tabatud“ moment.

Rätsepaäri

M. ANDREESEN

Inglise riideladu

Tallinn, Rataskaevu 14-4,
telefon 430-54

kätte. Selle tagajärjel kujunes olukord sarnaseks, et vähe sellest, et Eesti ei saavutanud aupunkti, jõudsid jooksjad ainult paaril korral kolmandasse pessa. Enamikul puhkudel „surmati“ mehed juba teisele pesale jõudnult.

Varem kokkulepitud signaalid oma taktika arendamiseks unustati mängu vältel täiesti. Niivõrd närvitseti Veijola ees. Hiljem tähendasid eestlased, et Veijolata oleks Soome kaotanud. Võib olla.

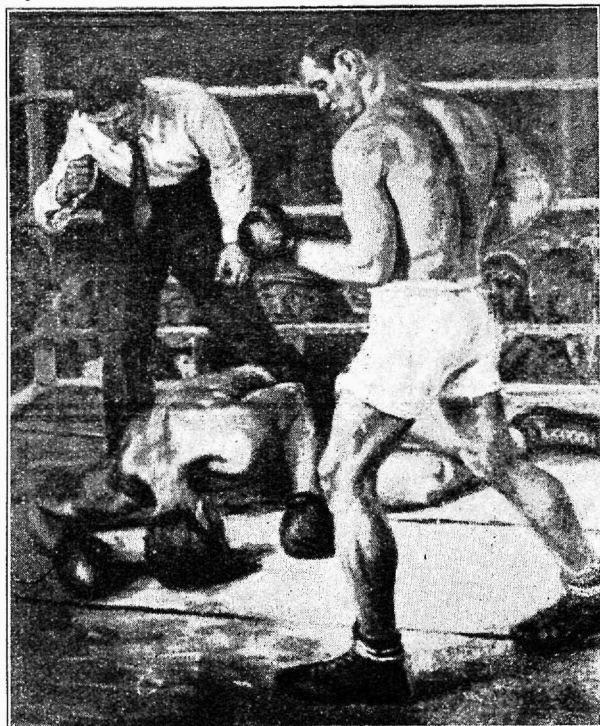
Tõeliseks põhjuseks Eesti suures kaotuses oli meeskonna nõrke ettevalmistus. Rahvusmeeskonna ühisharjutusi peagu ei peetud, sest niivõrd olid mängijad koormatud kõiksuguste karika- ja kaitseliiduvõistlustega. Kõige rohkem aga Põhja Malevkond, kellele baseerus rahvusmeeskond. Mõned päevad enne maavõistlust peetud katsevõistlusel valutasiid meeste käed liig sagedasest mängimisest. Sarnastel eeltingimustel mindi Soomet võitma!

Parima eestlasena sai soomlastelt eriauhinna söötja A. Matiisen. Peab ütlema, et kuigi Eesti üldiselt „kehvast seltskonnast“ parima mehe väljavalimine osutus raskeks ülesandeks, läks auhind siiski valel aadressil. A. Matiisen koos O. Koniga olid Eesti nõrgimateks meesteks. Eesti parimaks oli tegelikult Harald Ingrid, seda põletajana, millisele kohale ta hiljem pesalt siirdus.

Soome saavutas oma poolteist tosinat punkte vahetustel järgmiselt: 0:0, 6:0, 0:0, 0:0, 1:0, 5:0, 3:0, 3:0 ja 0:0. Punktide toojaiks osutusid Sarvola 4, Erho, Veijola ja Peltonen — igaüks 3, Seppala ja Tarvajärvi — kumbki 2 ning Pessala 1. Kohtunikuna R. Mast väga tubli.

Torino-võistluste suurim üllatus: 5000 m võitja ROGER ROCHARD, Prantsuse. Maailma parima ajaga hooajal lõi ta selliseid kuulsusi, nagu poolakat J. Kusocinski ning soomlasi I. Salmist ja L. Virtast. On märkimisväärne, et Rochardi 5000 m aeg oli peagu täpselt sama, millega ta kaasmaalane J. Bouin H. Kolehmaise järel teisena kattis 5000 m Stokholmi olümpiamängudel 1912. a. J. Bouini aeg oli tookord 14.36,7 ja Rochardil Torinos 14.36,8.

Reproduktsoon LEPSI maalist „KNOCK-OUT“.

Balti 1. poksiturniir peeti Läti algatusel Riias. Turniiri tähtpäevadega nõustumine varahooajaks, mida oli 15.—17. sept., tekitas mõningais poksiringkondades pahameelt liidu vastu. Seda õigustatult. Asja võib keerutada nii ja teisiti, kuid faktiks jääb, et meie poksi- ja pugilistid ei olnud veel täiel määral vormis. Seda oleks liit pidanud arvestama. Tallinna Poksiklubi, kellele viimasel ajal on baseerunud poksi-rahvusmeeskond, oma mehi turniiri-eelsetele katsevõistlustele ei saatnud. Resultaat: TPK mehi ei võetud üldse meeskonda. Selle tõttu kujunes Eesti meeskond nõrgemaks ja juba enne turniiri oli selge Eesti võidulootuste mõnekümneprotsendiline kahanemine.

Tegelikult olid eestlased Riias võidukad esimesel päeval, olid võidukad teisel päeval ja ka kolmandal. Kuid lõpp-tagajärjeks osutus punktide viigistumine Lätiga. Mõlemad rahvused saavutasid võrdselt 22 punkti, mis sisuliselt tähendas kümme võitu ja kaht viiki. Leedu tuli toime ainult kahe võiduga (4 punkti), kummagi rahvuse vastu ühega. Lahutades turniiri matschid kolmeks kaksikmänguvõistluseks, osutuvad vahekorrad järgmisteks: Eesti-Leedu 14:2, Läti-Leedu 14:2 ja Eesti-Läti 8:8. Raskekaalu matschid lõppesid sääraselt, et nii E. Lukkin, Eesti, kui ka Litchens, Läti, saavutasid Zobulionise, Leedu, üle tehnilise knock-ouidi 2. roundil, kuna võitjate omavaheline matsch tunnistati viigiga lõppenuks. Seega raskekaalu matschid ei toonud mingisugust selgust Eesti või Läti paremuse selgitamiseks võrdsete võidupunktide juures. Eesti-Läti suhetes valitses absoluutne viik, mis oleks jäänud ka selleks, kui varem poleks olnud kokkulepet-punktide-viigi ja raskekaalumatschide-viigi puhul arvestades knocki-võite.

BALTI

ESIMENE

POKSITURNIIR

Absoluutsel viigil
Eesti kaotus Lätile!

Neid viimaseid oli Eestil kaks (peale raskekaalu kergekaalus Röödingult leedulase Marčiulionise üle) ja Lätil kolm (peale raskekaalu veel kahe kergemas kaalus, kuid ka leedulaste üle). Seega knocki-võitude vahekorraga 3:2 tuli Läti turniiri võitjaks.

Märkimisväärne on see asjaolu, et õieti Leedu võitis Läti kasuks turniiri. Selgitus: kõik kolm knocki-võitu saavutasid lätlased üksnes leedulaste üle. Mitte Eesti, vaid Leedu nõrk esinemine Läti vastu tegi viimasest turniiri võitja. Eesti-Läti vahel valitses absoluutne viik, kuid tänu kolmandale võitis Läti. Kui juurelda veel edasi, siis ei ole Lätil vaatamata knocki-võitude ülekaalule siiski moraalselt alust olla turniiri võitja. Sest Lätil oli ka üks knocki-kaotus (poolraskekaalus Dumpisel Bertulaitiselt); Eestil ei olnud ühtki knocki-kaotust.

Eesti võimaliku võidu olematuks muutumist tuleb otsida kergemates kaaludes. Võib olla peagu kindel, et Freimuth Poska ja Stepulov Röödingu asemel oleksid kumbki tulnud toime kahe võiduga. Nõrgaks punktiks oli ka Jegorov, kes paremusjärjestuses õieti on Eesti neljas sulgkaallane.

Matschid Eesti-Läti vahel lõppesid järgmiselt (esimesena eestlane ja sõrendatult võitja): Poska-Dolginer 0:3, Käbi-Timmermans 3:0, Jegorov-Drenger 0:3, Rööding-Matisons 0:3, Nielender-Tjasto viik, Reinke-Poznakovs 3:0, Rebane-Dumpis 3:0 ja Lukkin-Litchens viik. Eesti-Leedu — Poska-Jozenas 2:1, Käbi-Misiunas 2:½, Jegorov-Grigus w. o., Rööding-Marčiulionis k.-o. 2. roundil, Nielender-Beeras 2:1, Reinke-Bekeris 3:0 ja Lukkin-Zobulionis tehn. k.-o. 2. roundil.

Lydia

Raudsepp

Eesti parim sportlanna

Kas mitte mitmevõistlejaks?

Naiste-kergejõustiku alal on meil tänavu märgata suuremat elavust kui kunagi varem. Kuid veel veidi rohkem hoogu ei teeks paha. Koos suurema elavusega on tõusnud ka tehnilised tulemused. Real aladel on tänavu uuendatud rekorde. Maailmatasemest on Eesti naised veel võrdlemisi kaugel, kuid nii mõnigi tagajärg pälvib rahvusvahelist tähelepanu.

Oma väljapaistvate saavutustega real aladel on momendi parimaks naissportlaseks tartlanna Lydia Raudsepp, kes tänavu on oma senise elu parimas vormis. Tugevasti tõusnud on Ly (nii on meie sporditari populaarne hüüdnimi) vorm ka hüpetes. Kuigi Ly tagajärjed üksikaladel püsivad maailma parajal tasemel, saavutaks ta oma suure mitmekülsusega mitmevõistluses palju rohkem. Meil aga ei korraldata naistele mitmevõistlusi, mikspärast seni on puudunud lähem alus Ly kui mitmevõistleja saavutuste võrdlemiseks maailma kangeimate naiste omadega.

Hooaja suurimateks võistlusteks naistele kujunesid Eesti meistrivõistlused, mis korraldati Pärnus. Esindatud oli 5 organisatsiooni, kokku 45 osavõtjaga. L. Raudsepp tuli neljakordseks meistriks: kuulis, odas, kõrguses ja kauguses. Peamiselt tänu temale tuli parimaks organisatsiooniks naiste-kergejõustiku alal ASK, kes saavutas 59 punkti. Järgmisteks olid ÜENÜTO — 57, NMKÜ-Russ — 29 ning Kalev ja Pärnu Vaprus, kumbki 11-ne punktiga.

Tehnilised tagajärjed kujunesid Eesti kõigi aegade meistrivõistluste kohta parimateks, kuigi Eesti rekorde saavutati üksainuke. Nimelt L. Raudsepp odaviskes 37.18. L. a. suuri lootusi sprinter'na äratanud pärnlanna G. Labrik on kahjuks taandunud spordiväljadelt. Esivõistluste tehnilised tulemused olid:

100 m: 1. ja Eesti meister Taimo Kelder, ÜENÜTO, 13,3. 2. I. Uus, ÜENÜTO (eeljooksu aeg 13,0). 3. Israel, ASK. 4. L. Ots, Kalev. 5. O. Arras, ÜENÜTO. 6. Morosova, NMKÜ-Russ.

Cydia Raudsepp.

400 m: 1. ja Eesti meister T. Kelder, ÜENÜTO, 66,1. 2. I. Uus, ÜENÜTO, 67,3. 3. L. Raudsepp, ASK, 69,0. 4. H. Seisler ja 5. Morosova, mõlemad NMKÜ-Russ.

4×100 m: 1. ja Eesti meister ÜENÜTO (E. Raage, L. Kallismaa, I. Uus ja T. Kelder) 54,0. 2. ASK 55,6. 3. Kalev 56,5. 4. NMKÜ-Russ.

Kõrgus: 1. ja Eesti meister Lydia Raudsepp, ASK, 1.45. 2. O. Arras, ÜENÜTO, 1.40. 3. Pelt, Pärnu Vaprus, 1.35. 4. H. Seisler, NMKÜ-Russ, 1.35. 5. B. Telling, ASK, 1.30. 6. L. Ots, Kalev 1.30.

Kaugus: 1. ja Eesti meister L. Raudsepp, ASK, 4.98. 2. T. Kelder, ÜENÜTO, 4.93. 3. H. Seisler, NMKÜ-Russ, 4.90. 4. L. Ots, Kalev, 4.81. 5. Israel, ASK, 4.79. 6. O. Arras, ÜENÜTO, 4.75.

Kuul: 1. ja Eesti meister L. Raudsepp, ASK, 10.89,5. 2. B. Telling, ASK, 9.74. 3. Tschepurina, NMKÜ-Russ, 9.26. 4. O. Parts, ÜENÜTO, 8.90. 5. I. Uus, ÜENÜTO, 8.71. 6. Jakovleva, NMKÜ-Russ, 8.58.

Ketas: 1. ja Eesti meister Olli Parts, ÜENÜTO, 34.19. 2. L. Raudsepp, ASK, 32.29. 3. Pelt, Vaprus, 28.64. 4. O. Arras, ÜENÜTO, 28.46. 5. B. Telling, ASK, 28.45. 6. Jakovleva, NMKÜ-Russ, 27.87.

Oda: 1. ja Eesti meister L. Raudsepp, ASK, 37.18. 2. B. Telling, ASK, 31.17. 3. H. Seisler, NMKÜ-Russ, 30.21. 4. Tschepurina, NMKÜ-Russ, 30.05. 5. Pelt, Vaprus, 28.84. 6. Israel, ASK, 25.14.

Viis parimat väljal ja rajal

Ajavahemik E. Spordilehe eelnise ja käesoleva numbriga vahel on möödunud peamiselt Torino tähe all. Kuigi meie meeskond esines seal edukalt, uusi paremaid tehnilisi tulemusi meeste võistlusaladelt siiski ei fikseeritud. Eraviisil stoppeeritult olevat A. Jürlau 1500 m katnud 4.02,0-ga, mille kohta kindel tõendus seni puudub.

Seitsme parima puudumisel kodumaal suuremaid võistlusi ei korraldatud. Selle tõttu viie parima tabelis tuli muudatusi ainult 10-nes tagajärjes. Veidi rohkem paranes kümne keskmine. G. Sule hiilgetagajärje 71.48 mõjul on odaviskes esmakordselt 10-ne keskmine üle 60 m! Kaasa selleks on aidanud veel rea 57-meeste juurekerkimine. Kümme esimest on kõik ületanud 57 m piiri. Ka kettaheite 10-né keskmine on „hinnuääratav“ — 43.81,3, samuti teivashüppes — 3.51,8. Viimasel alal on 7 meest üle 3.50. Peale kaugus- ja kõrgushüppe ning kuulitõuke ja 110 m tõkkejooksu on kõigil teistel aladel ületatud kogu läinud aasta keskmised.

Toome alljärgnevalt kümne keskmise 20. septembriks (klambrates kogu l. a. vastav keskmine): 100 m — 11,2 (11,29), 200 m — 23,26 (23,68), 400 m — 52,58 (52,76), 800 m — 2.19,2 (2.02,57), 1000 m — 2.41,83, 1500 m — 4.11,12 (4.13,0), 3000 m — 9.14,39, 5000 m

— 15.59,44 (16.05,2), 110 m tõkkeid — 16,72 (16,65), kõrgus — 1.79,2 (1.80,9), kaugus — 6.85,1 (6.93,2), kolmik — 13.66,7 (13.46), teivas — 3.51,8 (3.44), kuul — 14.09,8 (14.16), ketas — 43.81,3 (43.28,3) ja oda 60.85,8! (59.68). E. Spordilehe järgmises, s. o. oktoobri- numbris, tuleb käesoleva hooaja täieline ja lõplik ülevaade.

Hooaja parimate markide järjestuses tuli suur muutus tipposas: G. Sule 71.48 annab Soome tabeli alusel 1034 punkti, mis Eesti kõigi aegade suurepärasem tagajärg ning, endast mõistetavalt, ka selle hooaja esimesim. Suure hüppe tegi ka K. Annamaa, kes 36. kohalt tõusis viiendaks. Hooaja kümme parimat saavutust on järgmised:

oda — G. Sule	71.48	1034
kuul — A. Viiding	15.58	986
ketas — A. Viiding	47.56	951
ketas — O. Erikson	46.75	924
vasar — K. Annamaa	50.98	921
kõrgus — G. Schmidt	1.90	909
kõrgus — A. Kuuse	1.90	909
5000 m — E. Prööm	15.16,4	895
800 m — A. Jürlau	1.56,2	888
kuul — J. Suuk	14.69	888

	I	II	III	IV	V
100 m . . .	11,0 V. Rattus, ÜENÜTO.	11,0 R. Tomson, Kalev.	11,2 J. Tomson, Kalev.	11,2 K. Päraste, Tartu ÜENÜ.	11,2 E. Knuut, ÜENÜTO.
200 m . . .	22,5 R. Tomson, Kalev.	22,9 E. Knuut, ÜENÜTO.	22,9 J. Tomson, Kalev.	23,0 V. Rattus, ÜENÜTO	23,1 N. Küttis, Võitleja.
400 m . . .	51,2 V. Rattus, ÜENÜTO.	51,3 V. Nesterov, ASK.	52,1 A. Pau, Sakala NS.	52,4 G. Beckman, Pärnu SS.	52,8 A. Rullinkov, Kalev.
800 m . . .	1.56,2 A. Jürlau, Kalev.	1.57,9 K. Fatal, Kalev.	2.01,2 O. Pärn, Kalev.	2.01,5 K. Laas, Tartu Kalev.	2.01,5 E. Prööm, Tall. PS.
1500 m . . .	4.03,2 E. Prööm, Tall. PS.	4.03,2 A. Jürlau, Kalev.	4.03,6 K. Fatal, Kalev.	4.11,0 V. Pulk, ASK.	4.13,2 V. Treinberg, 1. rügement.
3000 m . . .	8.49,8 E. Prööm, Tall. PS.	9.05,0 E. Pokk, Antsla SK.	9.08,7 F. Beldsinski, Kalev.	9.14,6 A. Peterman, Vaprus.	9.19,2 V. Treinberg 1. rügement.
5000 m . . .	15.16,4 E. Prööm, Tall. PS.	15.33,7 F. Beldsinski, Kalev.	15.41,8 A. Peterman, Vaprus.	15.51,0 V. Treinberg, 1. rügement.	15.58,2 R. Sams, Harju malev.
10000 m . . .	33.25,8 A. Peterman, Vaprus.	33.48,0 J. Anier, Tartu Kalev.	33.57,2 V. Treinberg, 1. rügement.	34.01,2 F. Beldsinski, Kalev.	34.01,3 K. Kiili, Kalev.
110 m . . .	15,6 J. Tomson, Kalev.	16,0 G. Beckman, Pärnu SS.	16,3 E. Rähn, Kalev.	16,5 A. Hirsch, Kalev.	16,7 A. Paluvere, Kalev.
Kõrgus . . .	1.90 G. Schmidt, ESS.	1.90 A. Kuuse, ÜENÜTO.	1.80 G. Kalm, Kalev.	1.80 J. Aronson, Kalev.	1.80 H. Veiber, Puurmani.
Kaugus . . .	7.29 N. Küttis, Võitleja.	6.95 E. Rähn, Kalev.	6.93 R. Tomson, Kalev.	6.92 I. Marks, Tartu ÜENÜ.	6.84 E. Tamm, Kalev.
Kolmik . . .	14.15 I. Marks, Tartu ÜENÜ.	13.89 E. Armi, Tartu ÜENÜ.	13.88 F. Perro, Kuressaare ES.	13.78 K. Pill, ASK.	13.75 I. Jürgenson, Tartu Kalev.
Teivas . . .	3.80 E. Ärman, ASK.	3.70 J. Erna, Kalev.	3.60 K. Kask, Kärü ÜENÜ.	3.52 H. Koik, Sakala NS.	3.51 H. Kobbin, Ambla SR.
Kuul . . .	15.58 A. Viiding, Tall. PS.	14.69 J. Suuk, Tall. PS.	14.35 P. Puna, Tartu ÜENÜ.	14.00 A. Michelson, Tartu Kalev.	13.97 P. Määrits, Valga ÜENÜ.
Ketas . . .	47.56 A. Viiding, Tall. PS.	46.75 O. Erikson, ASK.	45.24 N. Feldman, ASK.	44.09 E. Lilienthal, Narva PS.	43.50 O. Kirp, ASK.
Oda . . .	71.48 G. Sule, ASK.	64.04 J. Meimer, Pärnu SK.	62.22 A. Mägi, Tartu ÜENÜ.	59.95 J. Kabral, Astra.	59.90 V. Uibo, Valga ÜENÜ.
Raskus . . .	17.35 K. Annamaa, Tall. PS.	16.62 J. Neuman, Tall. PS.	15.88 A. Teearu, Tall. PS.	15.45 J. Põntson, Tervis.	15.42 J. Suuk, Tall. PS.

CARNERAD

EI KASVA LILLEPOTIS

Eesli poksispordil puuduvad kindlad sihid. Juhtide omavaheline jonn. Enam usku ja sportlikku indu!

Riia õppetund on möödas. Õppetund nimelt, sest on võimata uskuda, et kevadel võitsime Lätit 7:1 ja nüüd pidime leppima viigiga ja loovutama Lätile ametlikult senise mitteametliku B. M. tiitli.

Balti esimene poksiturniir oma eellugudega ja järellainetega jääb meie poksiajalukku igavesti tumedaks punktiks. Mingisugused tagantjargi tehtud või tehtavad klaarimised ei muuda enam seda tõde. Vastuvaidlematult on selge, et:

1) lätlased valmistasid end kavalalt turniiriks ette; 2) Eestil meeskond oli poolikult treeninud, 3) Eesti poksi head nime on määratud, 4) sellised nähtused enam korduda ei või, ja 5) paar noomivat sõna siinkohal Balti poksiturniiri auks ülekohtused ei ole.

*

Poks on seni olnud ja jääb ka edaspidi Eesti spordi valulapseks. Igatahes seni, kuni juhid ei leia ühist keelt ega püstita ühiseid sihte. Ideeline tagapõhi ja koostöö meie poksispordis on sellevõrra killustatud, et läinud aastal 4:4 Soomega ja 7:1 Lätiga tunduvad taevakingitustena.

Jah, üksmeel — sellega on suurim häda. Korraldab üks selts võistlused, ei anna teine poksijaid. On oma seltsi mees punktikohtunik, pole enam kahtlust, kellele ta oma hääle lätlaslikult langetab. L. a. esivõistlustel pääsis üks meie nimekamaid rusikamehi ainult selle tõttu finaali, et ta vastasel, kes oli peagu klass nõrgem, kulmu lõhki lõi. Seega paratamatu tehniline k.o. Jäänuks aga vastane terve kulguga matschi lõpuni, olnuks tulemused hoopis teissugused. Sest kaotaja poole seltsist oli selleks matschiks osavalt kombineeritud kaks (!) punktikohtuniku. Paberlik võit on meie poksijuhtide silmas sellevõrra kõrges hinnas, et sageli unustatakse isegi kasvatada uut generatsiooni! Nagu vanadest piisaks igaveseks, et oma organisatsiooni lippu aus hoida.

Sellises õhkkonnas sageli ei julgegi nimekas poksija minna võistlema teiselt seltsilt korraldatud võistlustele. Võib juhtuda, et ta tunnistatakse kaotajaks hoopis nõrgema vastase vastu. Ja narr uskuda, nagu poleks poksijal autunnet. Seda vast võiksid juhidki oma õpilasiltpõpida.

Üksiku klubi huvides on eeltoodud teotsemiskombed inimlikult veelgi kuidagi mõistetavad, ent Eesti poksivastu on see kuritegu. Liidu juhid on kaotanud oma autoriteedi (l. a. Lukkini mitteilmumine rahvusmeeskonda ja tänavune virr-varr Balti turniiri eel). Ning üldiselt on poks üks noid sporte, mis kõige enam kannatanud distsipliini lageduse all. Ja üks korralagedust ole kõige enam seal, kus puuduvad sihid ja võidutseb sabotaash.

Kergejõustikus ja maadluses oleme jõudnud maailma-tasemele. Ja nii mõnigi kord on vilksatunud ka üksikuid poksitähhti, kes avaldanud muljet, nagu hakkaks Eesti poks lähenema rahvusvahelisele klassile: A. Klausneri ja V. Palmi võidukad esinemised välismaal, Lukkini ja Kuura hiilgeajad, fenomenaalse „raudlõuaga“ Frey ilmumine jne. Ekslik oleks aga arvata, et selles erilisi teenid omaksid juhid. Kerkinud rusika-

mehed olid eranditult erakordsed anded. Juhid pole osanud neile isegi erilist lihvi anda, vaid on lasknud neid areneda nagu aeg võimaldanud. Ei mingit sihikindlust!

Nelja kuuga (jah Eestis on see nii!) võib meie poksitase tundmatuseeni langeda ja samas jälle paari kuu jooksul kosuda. Mitteteadja võib imestunult küsida: kes sooritab siis selliseid atraktsioone? Kas meie poksijad on imeinimesed? Sarnased imed põhjustab üksnes paljude juhtide ebaasjatundlikkus ja jonnakus.

Peaksime lausa häbenema — ligi kümme organisatsiooni harrastavad poksispordi, kuid raskekaallasi pole meil rohkem kui 2—3, neist ainult 1 (E. Lukkin) säärase klassiga, kellega juletakse esineda ka väljapool kodumaa piire. Kelle süü see on? Kas nende turjakate poiste oma, kes vabal ajal logeivad, või juhtide, kes kisendavad, et neile antaks sündinud carneraid? Kiputakse unustama, mil moel otsitakse Uues Maailmas ja Euroopaski raskekaallasi! See on ju treeneri ja manageri esimene mure, et meeskonnas oleks hea raskekaallane. On raskekaalu mees hea — soostuvad ka välisseltsid kergemini vastuvõtuga. Sest õige raskekaalu matsch on ja jääb ka alatiseks gigantide heitluseks, selliseks nagu ta oli poksiajaloo sünnipäevil klassilises Hellases. Raskekaalu matschis peegeldub kõige paremini poksi iseloom, saavutatakse pinevus ja võitlus tõuseb kulminatsioonipunkti.

Ent meil pole raskekaallasi. Mida teha? Tekib soov üleannetult küsida, kas poksijuhid ei peaks ise olema raskemast kaalust.

*

Poksijatele enestele tahaks meeleldi kõrvasse soostada, et ühtegi suurpoksijat pole sündinud pideva treeninguta ja võistluse kogemusteta. Ei jatku sellest, et saavutada paar võitu ja arvata end klassipoksijaks. Sest poksiks mängib Kuningas Juhus suurt osa. Võiks öelda, et tema võimalused on nõrringis isegi palju suuremad kui söerajal, murul ja matil. Ent ta pole alatine söber poksijale. Palju sagedamini tikub ta vaenlaseks, põrmustab ise lootused ja ei ole tulevikuski sõbraks. Sellepärast ei tarvitseks temale loota.

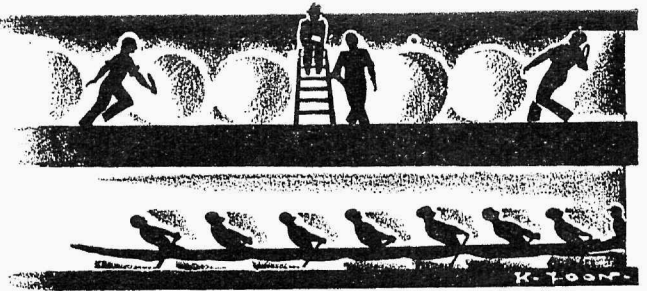
Et olla klassipoksija, peab mõistma kaotust vastu võtta väarikalt. Veel enam: pärast edasi treenida ja kanda sisimas tahet — järgmisel korral võita!

„Nad murravad mu südame,“ kaebas üks treene-reid. Selgub, et paljud ei käi korralikult treeningul. Saanult keskmise nimega poksijaks, põlatakse treenerit. Sest too nõudlik härra ei tegevat midagi. See on ränk eksitus. Poksija treenerita on nagu tramm juhita! Ta tormab peatult või seisab.

*

Tänavune hooaeg on ju alles veel eel. Tuleks nii juhtidel kui ka poksijail asuda sihikindlamalt tööle sellele tööle lähemale jõudmiseks, et klubidesse kuulu- vusele vaatamata peavad Eesti poksijad moodustama ühise pere.

Meie Müüja

Eesti mootorratturite suurvõit

Eesti teine suursõit — ametliku nimega Estonian T. T. — mis peeti pühapäeval, 16. sept., Pirita-Kose ringteel, kujunes täieliselt eestlaste triumfiks Põhjamaade ja Saksa parimate mootorratturite üle. Meie tuntumatele kihutajatele — O. Veldemani ja E. Johansonile — kaotasid sellised kuulsused, nagu soomlane Lampinen, rootslane Edlund j. t., kes on saavutanud rahvusvahelisi suurvõite. Veldemani ja Johansonid võidud tõestavad meie mootorratturite suurvõit ja klassi ning näitavad, et ka sel spordialal olene teistele spordirahvustele järele jõudnud. Kui meie mootorsport sellises tempos edasi areneb, siis pole vist enam kaugel aeg, millal meie Veldemani ja Johansonid toovad rahvusvahelistelt suurvõistlustelt koju esimesi kohti. Sellist arvamist avaldasid ka siin võistelnud välismaalased, kes olid väga imestunud sellest surmapõlgukest, millega meie mootorratturid võtsid kitsal teel kurve. Nad olid üllatunud, leides siit algajate asemel eest tüsedaid, sõidutehnikat täieliselt valdavaid mootorsportlasi. „Loodan, et kohtume järgmisel aastal Rootsi Grand Prix võistlustel,“ ütles Rootsi kuulsus Edlund pärast võistlust Veldemani kätt surudes, andes sellega võitjale täielise tunnustuse.

Suursõidu võitja Veldemani aeg, arvestades kurvelist ja rasket teed, on suurepärase. Kihutada 135 km 1 tunni 27 minuti 22 sekundiga, mis teeb keskmiselt 93,04 km tunnis, seda saavutavad üksnes suurmeistrid. Võrdluseks olgu tähendatud, et möödunud aasta kiireima — Johanson — keskmine tunnikirus oli 83,49 km. Seega on uus rekord endisest peagu 10 km parem. Jällegi tunnustus meie mootorrattaspordi kiirele arengule.

Selle Eesti mootorspordi ajaloo suurima võidu puhul jääb vaid soovida, et meie mootorsportlased niisama intensiivselt edasi harjutaksid ja juba lähemas tulevikus mõnelt Põhjamaade või Lääne-Euroopa suurvõistlusest võidupärgi tooksid.

A. Maasik Eesti maratonimeister

Pärast mitmeaastast vaheaega korraldati tänava järele esivõistlused maratonijooksus. Kes teab, kas oleks neid seekordki korraldatud, kuid maratoni oli välja kuulutatud Torino-norm ja vormi täiteks pidi võimaldama selle üritamist. Võistlus korraldati Nõmmel ja startis kuus meest.

Kõige rohkem ennustati E. Martini maratoni võitjaks. Mees oli tublisti treeninud ja tänavune parim täispikamaade jooksja. Kui E. Martin vahemaad oli katnud järgmiselt: 5 km 18.52, 10 km 37.57, 15 km 57.07, 25 km 1:36.43 ja 30 km 2:00.40, siis näis tõenäolisena, et E. Martin „jookseb Torinosse“. Kuid pärast 30 km-it muutus E. Martini samm raskemaks ja ühekilomeetriline vahe tema ja teiste vahel hakkas vähenema. 38. kilomeetril oli M. sunnitud jooksu katkestama. Siseelundite defekti pärast, nagu mees ise seletas. Varem olid juba katkestanud A. Nuuter, K. Kiili ja L. Öun. Järelejäanud kahest tuli võitjaks A. Maasik ajaga üle 3 tunni, täpsemalt 3:00.22. A. Jasõkov teisena jäi veerand tundi hiljemaks — 3:16.40,6.

16 kettameest tänavu üle 40 m

Kettaheide on tänava üks kõige edukamaid kergejõustiku alasid. Käesoleva E. Spordilehe ilmumiseni oli 16 meest heitnud üle 40 m, neist 6 üle 43 m ja 3 üle 45 m. Kümne ja kahekümne keskmise tagajärjed on Eesti kõigi aegade parimatena 43.81,3 ja 41.97! Üle 40 m on heitnud:

47.56	A. Viiding
46.75	O. Erikson
45.24	N. Feldman
44.09	E. Lilienthal
43.50	O. Kirp
42.95	A. Niggol
42.94	H. Kõerv
42.14	P. Määrts
41.79	E. Persim
41.17	H. Reitsak
40.57	O. Kurvits
40.48	A. Vellner
40.30	A. Verder
40.28	R. Ivask
40.18	G. Sule
40.10	J. Hansschmidt

KAUBAMAJA

„SPORT“

Tallinn, S. Karja 18. Tel. 446-00

Soovitab täielises valikus
hooajaks

sporditarbeid

Jalanõude osakonnas
suures valikus igasugu
saapaid, kingi, kalosse
ja toakingi

Hotell „Kuld Lõvi“

Tallinn, Harju 40, tel. 426-27

*Samas
mugavaim
restoran
pealinnas.*

ü. **H. Graf & E. Jürgens**

Noorte Punase Risti Nahatöökoda

Tallinn, Niiguliste t. 12, tel. 432-73

Valmistatakse ja saadaval laos

eestipäraseid, moods.
kunstimaitselisi
nahatõid:
albumeid, kirjamappe,
karpe, käekotte j. n. e.
Eriti sobivad kingitus-
teks ja mälestusese-
meiks erisoovide koha-
selt.

Tellimised erisoovide kohaselt
täidetakse kiiresti.

Hotell-Restoran-Baar Tallinnas

Viru 24 „EUROPA“ Tel. 467-01

Parim **BAAR** on Europa's
Igal õhtul
kontseri-kabaree

RESTORAN „MERIKLUBI“ öölokaal.

Igal õhtul uus suurejooneline
KABAREE

Esinevad: välismaalt tagasiõudnud ja suure edu-
ga esinenud **tantsurioosid**,
kandes ette uudistantsu
CARIOCA.

Pr. **Merkulova** — soolotants,
pr. **Kirkmanni** ja **O. Lippu** duett.
Muusika algus kell 9.

Narva Kalevi Manufaktuuri riided

**on tugevad, on nāgusad, on odavad,
on saja-aastase kuulsusega.**

Iga kangas kannab vabrikumärke, mida ostmisel tähele panna.

Tõsine isamaalane, ja kel kodumaā kallis ja kaunis, kannab ainult kodumaal valmistatud riidet, teades, et sellega ta vähendab tööpuudust ja annab teenistust ja leiba oma rahvale.

**IGAL KOHAL –
VASTAV LAAGER**

Peaesindus ja ladu:

LINKE & MARTINSON

Tallinn, Vene t. 11.

Telefonid: 432-86, 432-58.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükikoda, Pikk tän. 2. 1984.